

Vastuullisen sijoittamisen toimintakertomus 2024

Kirkon eläkerahasto

Vastuullisen sijoittamisen toimintakertomus 2024

Kirkon eläkerahasto

Sisällysluettelo

Vastuullinen sijoittaminen Kirkon eläkerahastossa	1
Vastuullinen sijoittaminen eri omaisuusluokissa.....	2
Vastuullisuuden kehitys sijoitussalkussa	3
PRI-raportointi.....	4
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen.....	5
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Yhtiökokoukset.....	5
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Vastuullisuusseulonta ja kansainväliset vaikuttamiskeskustelut	6
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Teemavaikuttaminen.....	8
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Sijoittaja-aloitteet ja foorumit.....	8
Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Muu vaikuttaminen ja yhteistyö.....	10
Vastuullisen sijoittamisen organisoituminen	11
Ilmasto ja ympäristö Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminnassa.....	12
Ilmastonmuutoksen huomioiminen sijoitustoiminnassa.....	13
Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia.....	13
TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi	18
TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Hallintotapa	18
TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Strategia.....	18
TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Riskienhallinta.....	23
TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Mittarit ja tavoitteet.....	24
Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sijoitustoiminnassa.....	27
TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi	27
TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Hallintotapa.....	27
TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Strategia.....	28
TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Riskien ja vaikuttavuuden hallinta	28
TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Mittarit ja tavoitteet.....	31

Vastuullinen sijoittaminen Kirkon eläkerahastossa

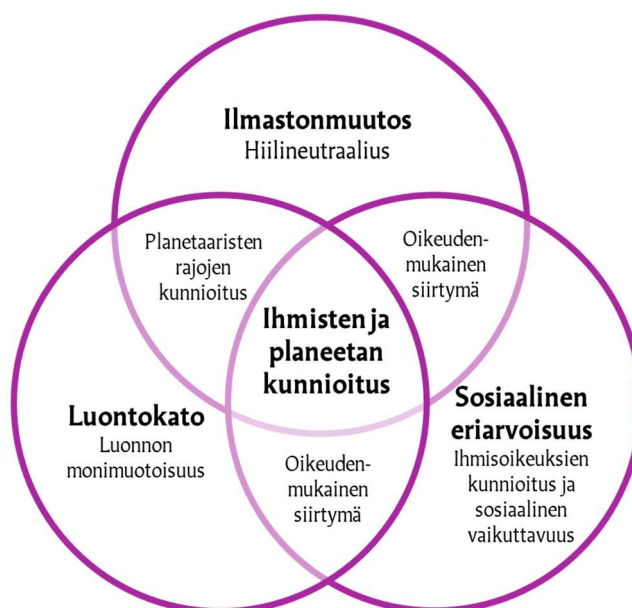
Kirkon eläkerahasto on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Vastuullisen sijoittamisen avulla eläkerahasto varmistaa sijoituksilleen hyvän tuoton sekä sijoitusriskien tehokkaan hallinnan. Eläkerahasto ottaa kaikessa sijoitustoiminnassaan huomioon ESG-näkökohdat eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat. Luterilainen etiikka, Kirkon eläkerahaston strategia ja vastuullisen sijoittamisen ohjeet ohjaavat eläkerahaston sijoitustoimintaa. Kirkon eläkerahasto on laatinut myös ilmastostrategian ja omistajaohjauksen periaatteet.

Strategia ja minimitason määrittelevät ohjeet	Luterilainen etiikka Kirkon eläkerahaston strategia Kirkon eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeet
Ohjaavat periaatteet ja periaatteet, jotka olemme allekirjoittaneet ja joihin sitoudumme	YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) Kirkon eläkerahaston hiilineutraaliustavoite 2035
Riskit ja mahdollisuudet	Parempaa tuottoa sijoituksille ja positiivista vaikutusta ympäristöön ja yhteiskuntaan. Parempi riskienhallinta ja negatiivisten vaikutusten vähentäminen ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Eläkerahasto kehittää vastuullista sijoitustoimintaansa aktiivisesti. Vuoden 2024 aikana Kirkon eläkerahaston johtokunta hyväksyi uudet vastuullisen sijoittamisen ohjeet. Edellisen kerran ohjeita päivitettiin vuonna 2018. Ohjeissa tarkennettiin muun muassa eri omaisuusluokkien vastuullisuustyötä, lisättiin ohjeisiin metsä- ja infrastruktuurisijoitukset, päivitettiin sisältöä sääntelyyn sekä ajankohtaisiin vastuullisuus- ja kestävyysaiheisiin liittyen.

Vastuullinen sijoittaminen on kehittynyt entistä kokonaisvaltaisemmaksi osaksi sijoitustoimintaa. Muuttuva toimintaympäristö sekä muuttuvat toimintatavat megatrendien ja sääntelyn myötä vaikuttavat myös eläkerahaston sijoitustoimintaan. Vastuullisuuteen ja kestävyteen liittyy merkittäviä aiheita lokaalilla ja globaalilla tasolla, kuten ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus ja ihmisoikeudet. Vastuullisen sijoittajan tulee ottaa vastuullisuuteen ja kestävyteen liittyviä aiheita huomioon kokonaisvaltaisesti riippuvuuksien, riskien, vaikutusten sekä mahdollisuuksien näkökulmista.

Kirkon eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen viitekehyksen mukaisesti toiminnan tavoitteena on ihmisten ja planeetan kunnioitus. Planetaaristen rajojen kunnioittaminen on edellytys elämälle

maapallon päällä. Planeettaamme ei ole ehtymätön raaka-ainevarasto. Ilmaston lämpenemisellä ja luontokadon lisääntymisellä voi olla peruuttamattomia vaikutuksia ekosysteemeille ja ekosysteemipalveluille, joista ihmiset ovat riippuvaisia.

Kirkon eläkerahasto edistää vastuullista sijoittamista sisällyttämällä vastuullisuustekijät sijoitustoimintaansa ja useiden kansallisten, kansainvälisten aloitteiden, jäsenyyksien ja sitoumuksien kautta. Eläkerahasto on allekirjoittanut YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI) ja on suomalaisen vastuullista sijoittamista edistävän järjestön Finsif:in (Finland's Sustainable Investment Forum) jäsen. Eläkerahasto on osallistunut Climate Action 100+ sekä Nature Action 100 aloitteisiin, joiden tavoitteena on ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen. Eläkerahasto on IIGCC (Institutional Investors Group on Climate Change) jäsen ja Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner Commitment -sitoumuksen allekirjoittaja. Eläkerahasto raportoi ilmastoon liittyen Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) raportointisuositusten sekä luonnon monimuotoisuuteen liittyen TNFD (Task Force on Nature-related Financial Disclosures) raportointisuositusten mukaisesti.

Vastuullinen sijoittaminen eri omaisuusluokissa

Kirkon eläkerahasto ottaa vastuullisuusnäkökulmat huomioon kaikissa sijoituspäätöksissään. Kirkon eläkerahasto soveltaa useita eri vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja ja yhdistelee niitä eri tavoin. Vastuullisen sijoittamisen eri lähestymistavat eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan ne lähestyvät aihetta eri näkökulmista. Lähestymistapojen käyttö riippuu omaisuuslajista sekä siitä onko kyseessä suora vai epäsuora sijoitus. Eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja ovat vastuullisuusanalyysi, aktiivinen omistajuus sekä vaikuttavuussijoittaminen.

	Vastuullisuusanalyysi				Aktiivinen omistajuus		Vaikuttavuus-sijoittaminen
	Normi-tarkastelu	ESG-integrointi	Kestävän kehityksen teema	Poissulke-minen	Vaikuttamis-keskustelut	Yhtiökokous-osallistuminen	Vaikuttavuus-sijoittaminen
Suorat osakesijoitukset	●	●		●	●	●	●
Osakesijoitukset	●	●	●	●	●	●	●
Korkorahastot	●	●	●	●	●		●
Vaihtoehtoiset sijoitukset		●	●	●	●		●

Vastuullisuuden kehitys sijoitussalkussa

Korkosijoitukset: Eläkerahaston epälikvidissä korkosalkussa uusi vihreää siirtymää rahoittava rahasto

Kirkon eläkerahasto teki vuonna 2024 uuden sijoituksen Incus European Renewables Credit Fund II -rahastoon. Kyseessä on SFDR 9 artiklan mukaisia tiedonantovelvoitteita noudattava epälikvidi korkorahasto, joka rahoittaa tuuli- ja aurinkovoimaloita Etelä-Euroopassa. Vihreä siirtymä ja valtioiden hiilineutraalisuustavoitteet edellyttävät arviolta 125 miljardin euron sijoituksia uusiutuvaan energiaan Incusin tavoitemarkkinoilla Euroopassa. Rahaston tavoitteena on taloudellisten tuottojen lisäksi ESG-vaikutukset ja jokaiselle sijoituskohteelle asetetaan erilliset vastuullisuusmittarit.

Absoluuttisen tuoton sijoitukset: Sijoitus Trium ESG Emissions Improvers -rahastoon

Absoluuttisen tuoton salkussa toteutettiin laaja rahastohaku absoluuttisen tuoton -sijoituksista, jotka integroivat vastuullisen sijoittamisen periaatteita osaksi sijoitusprosessiaan. Rahastohaku toteutettiin ulkopuolisen konsultin bfinancen palvelukonseptia käyttäen.

Salkkuun valittu Trium ESG Emissions Improvers -rahasto on markkinaneutraali osakestrategia, joka sijoittaa siirtymäyhtiöihin ja ESG-menestyjiin korkeapäästöisillä aloilla. Rahaston sijoitusfilosofia ja -prosessi perustuvat näkemykseen, että korkeapäästöisten toimialojen kehittyvä sääntely asettaa kasvavia paineita hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Tämä trendi vaikuttaa korkeapäästöisten sektorien yhtiöiden arvostuksiin ja lisää dispersiota toimialojen sisällä.

Strategian pitkissä positioissa keskitytään yrityskohtaisiin positiivisiin muutoksiin vastuullisuuden, kasvun, revisioiden ja positiivisen vaikutustyön näkökulmista. Tavoitteena on löytää yhtiöitä, jotka nähdään menestyjinä vihreässä siirtymässä. Salkunhoitajat ja analyytikot tekevät aktiivista vaikuttamistyötä yhtiöihin ja pyrkivät varmistumaan yhtiöiden siirtymän todennäköisyydestä ja kestävydestä. Pitkiin positioihin valikoituu yhtiöitä, joiden johto on sitoutunut kehittämään yhtiöitä salkun strategian mukaisesti. Vastaavasti lyhyet positiot pyrkivät tyypillisesti hyötymään yritysten huonoista ESG-käytännöistä.

Vaihtoehtoiset sijoitukset: Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen metsäsijoituksissa

Eläkerahasto oli mukana tuotekehityshankkeessa, jossa kehitettiin metsäalan käyttöön palvelua luonnon monimuotoisuuden eli biodiversiteetin huomioimisen edistämiseksi. Palvelu tarjoaa ratkaisuja metsien monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden tunnistamiseen ja monimuotoisuuden kehittymisen seurantaan tekoälyn ja paikkatietodatan avulla. Luontoarvoiltaan tärkeiden kohteiden automatisoitu tunnistaminen nopeuttaa ja helpottaa metsätaloustoimenpiteiden suunnittelua ja auttaa turvaamaan metsien arvokkaat luontokohteet nykyistä paremmin. Palveluun sisältyy myös metsikkökohtainen biodiversiteetti-indeksi, jonka avulla eläkerahaston metsäsijoituksien monimuotoisuuden tilannetta ja kehittymistä voidaan seurata ja raportoida.

Vaihtoehtoiset sijoitukset: Eteläranta 8 kiinteistölle BREEAM-sertifikaatti

Kirkon eläkerahaston suorassa kiinteistösalkussa olevalle Kiinteistö Oy Helsingin Eteläranta 8 kiinteistölle on myönnetty käytönaikainen BREEAM Very good -sertifikaatti. BREEAM on kansainvälinen kiinteistöjen ympäristöluokitusjärjestelmä. Sertifikaatti kertoo, että kiinteistössä on kiinnitetty huomioita energiatehokkuuteen, materiaalien käyttöön, veden kulutukseen ja sisäilman laatuun.

PRI-raportointi

Kirkon eläkerahasto allekirjoitti YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI) vuonna 2008. Allekirjoittajat raportoivat vuosittain PRI-periaatteiden mukaisesti vastuullisen sijoittamisen toimintatavoistaan. Raportoinnissa arvioidaan vastuullisen sijoittamisen toimia yleisellä tasolla sekä omaisuusluokkakohteisesti. Raportoinnin perusteella PRI arvioi allekirjoittajaorganisaation edistymistä vastuullisessa sijoittamisessa. PRI-arviointiraportin tarkoituksena on antaa raportoijalle palautetta ja tukea jatkuvaa oppimista ja kehitystä.

PRI:n tuottama arviointiraportti (engl. Assessment Report) ei tuota kokonaisarvosanaa, eli tulosten tarkastelussa tulee huomioida rinnakkain kaikkien eri osa-alueiden tulokset. Arviointiraporttia tulee tarkastella yhdessä kokonaisraportin (engl. Transparency Report) kanssa, joka sisältää kaikki Kirkon eläkerahaston raportoimat tiedot. Sekä arviointiraportti että kokonaisraportti on julkaistu Kirkon eläkerahaston verkkosivuilla.

Kirkon eläkerahaston tulokset PRI-raportoinnissa

Osa-alueet	Tulos	Luokitus	Vastaajien mediaani
Policy Governance and Strategy	97 %	★★★★★	68 %
Confidence Building Measures	100 %	★★★★★	80 %
Osakesijoitukset epäsuorat, passiiviset	98 %	★★★★★	59 %
Osakesijoitukset epäsuorat, aktiiviset	98 %	★★★★★	69 %
Korkosijoitukset epäsuorat, aktiiviset	97 %	★★★★★	67 %
Private equity epäsuorat	97 %	★★★★★	73 %
Kiinteistösijoitukset epäsuorat	97 %	★★★★★	71 %
Infrastruktuurisijoitukset epäsuorat (UUSI)	97 %	★★★★★	77 %
Hedge-rahastot epäsuorat (UUSI)	97 %	★★★★★	65 %

Tuloksen maksimi 100 %. Luokitus 1 tähti "heikko" ja 5 tähteä "paras". PRI ei suorita auditointia raportoitujen tietojen oikeellisuudesta.

Kirkon eläkerahasto menestyi vuoden 2024 raportoinnissa kaikilla osa-alueilla asset owner -vastaajien mediaania paremmin. Eläkerahastolla on korkein luokitus kaikilla osa-alueilla. Erinomaisten tulosten taustalla on eläkerahaston pitkäjänteinen työskentelytapa, jossa hyödynnetään PRI-raportista saatua palautetta osana vastuullisen sijoitustoiminnan jatkuvaa kehittämistä.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen

Vaikuttamistoiminnan avulla Kirkon eläkerahasto kantaa vastuunsa omistajana ja varmistaa sijoituskohteidensa kestävä arvonkehityksen pidemmällä aikavälillä. Jotta tämä olisi mahdollista, sijoituskohteina olevien yritysten on toimittava pitkäjänteisesti ja hallittava riskit omistajien etujen mukaisesti. Eläkerahaston lähtökohtana on keskustella yritysten kanssa haitallisten toimintatapojen muuttamisesta.

Eläkerahaston aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen keinoihin kuuluvat yhtiökokouksiin osallistuminen, sijoitussalkun vastuullisuusseulonta, vaikuttamiskeskustelut, teemavaikuttaminen sekä sijoittaja-aloitteisiin osallistuminen. Eläkerahasto tekee sekä suoraa että epäsuoraa vaikuttamista.

Kirkon eläkerahaston keskeinen vastuullisen sijoittamisen työkalu on vaikuttaminen, ja vuonna 2024 toiminta jatkui uusien aloitteiden ja vaikuttamishankkeiden myötä. Luonnon monimuotoisuus on noussut yhä tärkeämmäksi osaksi eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen työskentelyä. Nature Action 100 -aloitteen sekä suoran yhtiövaikuttamisen kautta eläkerahasto on kannustanut yhtiöitä huomioimaan luonnon monimuotoisuuden osana liiketoimintaansa. Nature Action 100 -aloitteessa Kirkon eläkerahasto on kuulunut sijoittajaryhmään, jonka vaikutuskohteena on Stora Enso. Vuonna 2024 keskustelut liittyivät esimerkiksi uhanalaisia raakkuja koskevaan ympäristöriskikseen. Sijoittajien kollektiivinen aktiivisuus on johtanut siihen, että vastuullisuuspalveluntarjoaja ISS ESG on siirtänyt Stora Enson seurantaan mahdollisesta normirikkomuksesta.

Ilmastostrategiatyöskentely jatkui aktiivisesti ja eläkerahasto raportoi IIGCC:n koordinoimalle Paris Aligned Net Zero -aloitteelle työn edistymisestä. Ilmastoanalyysin tuloksia otettiin mukaan varainhoitajavaikuttamiseen, ja ESG-kyselyn avulla kerättiin tietoa myös varainhoitajien ilmastotyöskentelystä.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Yhtiökokoukset

Vuonna 2024 Kirkon eläkerahasto osallistui 39 kotimaisen pörssiyrityksen yhtiökokoukseen. Suomalaisen yhtiöiden yhtiökokouksiin osallistuminen tapahtui yhdessä osakemandaattien hoidosta vastaavien varainhoitajien kanssa. Suuressa osassa yhtiökokouksia käytettiin ennakoäänestystä sekä valtakirjoja.

Kirkon Eläkerahaston aktiivinen omistajuus suomalaisissa yhtiöissä

Yhtiö	Päivämäärä	Äänestys
Musti Group Oyj	31.1.2024	Kannatettiin kaikkia muita kohtia paitsi kohtaa 10. Kohdassa 10 Neuvoo-antava päätös palkitsemisraportin hyväksymisestä, pidättydyttiin äänestämästä.
KONE Oyj B	29.2.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
QT Group	12.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
TietoEVRY Oyj	13.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Talenom Oyj	14.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Kojamo Oyj	14.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Admicom Oyj	19.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Orion Oyj B	20.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Stora Enso Oyj R	20.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Valmet Oyj	21.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Nordea Bank Abp	21.3.2024	Kaikkia kohtia kannatettiin. Esityslistan kohta 24 ei edennyt äänestykseen ennakoäänenten vuoksi, joten puollettiin hallituksen vastustavaa äänestysuositusta.
Enento Group Oyj	25.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Fortum Oyj	25.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Metsä Board Oyj	26.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Terveystalo Oyj	26.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia

Kesko Oyj	26.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Konecranes Oyj	27.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Detection Technology	27.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Kempower Oyj	27.3.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Nokia Oyj	3.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Gofore Oyj	4.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Verkkokauppa.com Oyj	4.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Sitowise Group Plc	4.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
UPM-Kymmene Oyj	4.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Lemonsoft Oyj	9.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Ponsse Oyj	9.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Eezy Oyj	9.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Relais Group Oyj	10.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Remedy Entertainment Oyj	11.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Elisa Oyj	12.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Musti Group Oyj, ylimääräinen yhtiökokous	12.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Marimekko Oyj	16.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Sanoma Oyj	17.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Tokmanni Oyj	23.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Huhtamäki Oyj	25.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Sampo Oyj A	25.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Metso Corporation	25.4.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia
Harvia Oyj	26.4.2024	Kannatettiin kaikkia muita kohtia paitsi kohtaa 11. Kohdassa 11 Neuvoo-antava päätös palkitsemispolitiikan hyväksymisestä, pidättäydettiin äänestämästä.
Puulo Oyj	15.5.2024	Kannatettiin kaikkia esityslistan kohtia

Kevään 2024 yhtiökokouksien osalta Kirkon eläkerahasto tai sen edustaja oli yhteydessä kuuteen yhtiöön ennen yhtiökokousta. Kysymykset ja kommentit koskivat esimerkiksi antivaltuutus- ja palkitsemiskäytäntöjä.

Kotimaisten yhtiökokouksien lisäksi Kirkon eläkerahasto osallistui ulkoisen proxy voting -palveluntarjoajan kautta 49 eurooppalaiseen yhtiökokoukseen. Yhtiökokouksissa äänestettiin yhteensä 942 esityskohdan osalta. Esityksistä 935 oli hallituksen ja 7 osakkeenomistajien yhtiökokouksille ehdottamia. Hallitusten esitysten osalta äänestimme esityksen puolesta 91 % äänestyskohdista, esitystä vastaan 9 % ja 5 kohdan osalta jätimme äänestämättä. Äänestimme hallituksen esitystä vastaa 36 % hallituksen ja johdon palkitsemista käsittelevissä esityksissä.

Kirkon eläkerahaston osakerahastoista ja -mandaateista, mukaan lukien indeksisijoitukset, 95 % osallistuu yhtiökokouksiin tai äänestää yhtiökokouksissa valtakirjalla.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Vastuullisuusseulonta ja kansainväliset vaikuttamiskeskustelut

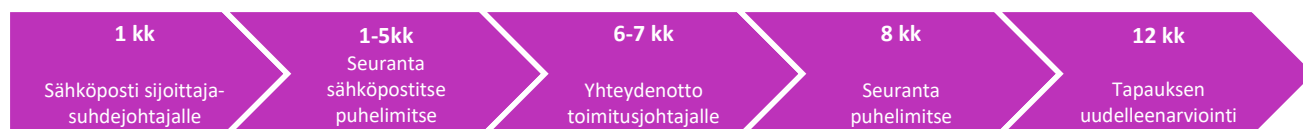
Eläkerahasto seuloo likvidin osake- ja korkosalkun kahdesti vuodessa, jotta salkun vastuullisuudesta saadaan ajantasainen kokonaiskuva. Seulonnasta vastaa vastuullisen sijoittamisen palveluihin erikoistunut palveluntarjoaja ISS ESG. Analyysipalvelun avulla eläkerahasto pystyy tunnistamaan sijoitussalkun kansainväliset sopimusrikkomustapaukset (ympäristö, ihmisoikeus, työoikeus ja korruptio) sekä kartoittamaan erityistä tarkkailua vaativat toimialat (tupakka, aseet, aikuisviihde, alkoholi, uhkapelit, kannabis sekä fossiiliset polttoaineet sisältäen hiili, arktinen öljynporaus, turve, liuskeöljy/-kaasu, öljyhiikka). Seulontatulokset ja niiden käsittely ovat pysyvä osa eläkerahaston varainhoitajatapeamia. Tulokset käsitellään myös eläkerahaston johtokunnassa.

Seulontatulokset toimivat vaikuttamistoiminnan lähtökohtana. Eläkerahasto osallistuu ISS ESG:n välityksellä vaikuttamiskeskusteluihin vakavia normirikkomuksia tehneiden yritysten kanssa. Vaikuttamiskeskustelut

yriytysten kanssa tapahtuvat sähköpostien, puhelinkokousten tai tapaamisten välityksellä. Vaikuttamiskeskustelun suunnitteluvaiheessa ISS ESG laatii listan toimenpiteistä, joita yrityksen tulisi suorittaa toimintansa puutteiden korjaamiseksi ja uusien ongelmien välttämiseksi. Toteutuneita toimenpiteitä käytetään vaikuttamiskeskustelussa edistymisen merkinä. Yritys poistuu seurantalistalta ja vaikuttamiskeskustelu päättyy, kun kaikki toimenpiteet on suoritettu.

ISS ESG:n vaikuttamisprosessi

Kaikki vaikuttamistapaukset ovat erilaisia ja positiivisten tulosten saavuttaminen voi kestää vuosia. Vaikuttamisen tavoite on saada yritys korjaamaan toimintaansa, luomaan kestävä toimintamallit sekä hyvä hallintotapa tulevaisuutta varten ja sitä kautta luoda omistajilleen lisäarvoa.

Mikäli vaikuttamiskeskusteluilla ei pystytä muuttamaan yrityksen toimintaa, eläkerahasto voi eskaloitistrategiana harkita sijoituksesta luopumista. Sijoitusrahastoissa eläkerahasto on yksi osuudenomistaja monen muun joukossa, mutta eläkerahasto pyrkii ennakoivasti ja tapauskohtaisesti vaikuttamaan salkunhoitajan arvopaperivalintoihin.

Kirkon eläkerahasto toteutti vaikuttamiskeskusteluita vuonna 2024 ISS ESG:n palvelun kautta. Kirkon eläkerahasto ei omista kaikkia vaikuttamispalvelun piiriin kuuluvia yrityksiä, vaan tarkoituksena on olla mukana vaikuttamassa myös potentiaaliin sijoituskohteisiin. Vuoden 2024 aikana eläkerahasto osallistui ISS ESG:n kautta 124 eri yhtiön kanssa yhteensä 189 vaikuttamiskeskusteluun. Näistä 59 liittyi ympäristöön, 75 ihmisoikeuksiin, 49 työntekijöiden oikeuksiin ja 6 liittyi korruptioon.

Esimerkki onnistuneesta vaikuttamiskeskustelusta liittyy Walmartiin koskien työntekijöiden oikeuksia ja pakkotyövoimaa. Vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä ISS ESG lähetti Walmart Inc:lle yhteydenoton koskien yhtiön kiistoja ammattiliittojen oikeuksista Yhdysvalloissa sekä pakkotyövoiman käyttöä toimitusketjussa. Pakkotyövoimasytösten osalta Walmart kertoi tutkivansa väitteet ja toimittajat tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti ongelmallisiksi raportoidut toimittajat eivät kuulu Walmartin toimitusketjuun. Yhtiöllä on Kiinassa tiimi, joka suorittaa tutkimuksia. Walmart totesi lisäksi, ettei se julkista toimitusketjunsä toimittajalistaa kilpailusyistä ja ettei sillä ole suoria toimittajia Xinjiangissa. Huhtikuussa 2024 Walmart vastasi kirjallisesti ISS ESG:n jatkokysymyksiin. Xinjiangiin liittyvän valvonnan osalta Walmart kertoi soveltavansa ennakoivaa lähestymistapaa ja suorittavansa tiukkaa seurantaa toimittajiin liittyen. ISS ESG arvioi Walmartin edistyneen hyvin sitoumuksissaan sekä pakkotyövoimakiistojen että ammattiliittojen oikeuksien osalta. Yhtiön osallistumisen laatu arvioitiin myös hyväksi, ja ISS ESG jatkaa sitoumusten ja korjaavien toimenpiteiden seurantaa.

Esimerkki haastavasta vaikuttamiskeskustelusta liittyy Marathon Petroleum yhtiöön koskien alkuperäiskansojen oikeuksia. Vuoden 2024 toisella neljänneksellä ISS ESG lähetti yhtiölle yhteydenoton liittyen alkuperäiskansojen oikeuksia koskevaan kiistaan Dakota Access -öljyputkella Yhdysvalloissa. Marathon vastasi kirjallisesti toukokuussa 2024, mutta kieltäytyi ISS ESG:n ehdottamasta vuoropuhelusta ja kehotti sijoittajia ottamaan yhtiöön suoraan yhteyttä. Yhtiön osallistuminen arvioitiin heikoksi. Useista seurantayrityksistä huolimatta Marathon ei ole reagoinut yhteydenottoihin. ISS ESG keskeytti vuoropuhelun, koska tavoitteiden saavuttaminen vaikutti epätodennäköiseltä. ISS ESG jatkaa tilanteen seurantaa ja arvioi mahdollisuutta aloittaa uusi vuoropuhelu.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Teemavaikuttaminen

Kirkon eläkerahasto osallistuu teemaperusteiseen vaikuttamistoimintaan, jossa yrityksiin pyritään vaikuttamaan rakentavalla tavalla vastuullisuutta ja kestävää kehitystä edistäen. Vaikuttamishankkeissa on mukana useita instituutiosijoittajia ja kohdeyrityksiä. Vaikuttamiskeskustelujen edistymistä seurataan ennalta määritettyjen mittareiden avulla. Vaikuttamista toteutettiin vuonna 2024 kahdessa teemassa.

Teemavaikuttaminen: Kestävä metsä ja rahoitus

Kestävän metsän ja rahoituksen vaikuttamishanke käynnistyi syksyllä 2021 ja päättyi vuoden 2024 lopulla. Vaikuttamishanke toteutettiin Sustainanalyticsin kautta. Vaikuttamishankkeessa oli mukana 22 kohdeyritystä. Hanke keskittyi metsän arvoketjun ilmastovaikutuksiin. Ilmastonmuutosvaikutusten lisäksi ihmisen toiminta, kuten maan muuntaminen maatalouskäyttöön ja heikot metsänhoitokäytännöt, ovat merkittäviä tekijöitä metsien biologisen monimuotoisuuden ja hiilinieluvaikutuksen heikentymisessä. Ilman toimenpiteitä maataloudesta voi tulla merkittävin globaalien kasvihuonekaasupäästöjen lähde vuoteen 2050 mennessä.

Vaikuttamishankkeen kohteena oli yrityksiä metsän arvoketjun eri vaiheista. Mukana oli yrityksiä, jotka toimivat suoraan metsätalouden parissa, tuottavat ja ostavat maataloushyödykkeitä, sekä niitä rahoittavia yrityksiä. Vaikuttamishankkeen tavoitteena oli kannustaa yrityksiä osoittamaan, että niiden ilmastonmuutoksen hallinta ja metsätalouteen liittyvät toiminnot ovat kansainvälisten standardien mukaisia. Yrityksiä kannustettiin asettamaan tieteeseen perustuvia ilmastotavoitteita ja kehittämään käytännön toimenpiteitä kestävä kehityksen tavoitteiden edistämiseksi. Lisäksi vaikuttamishankkeen tarkoituksena oli edistää luontokatoon liittyvien riskien integrointia kohdeyritysten raportointiin, strategiseen suunnitteluun sekä riskienhallintaan.

Kohdeyhtiöiden osalta kehitystä seurattiin viiden KPI:n kautta: 1. tiedonanto ja hallintotapa, 2. päästöjen vähentämisstrategia, 3. metsät ja riskien vähentäminen, 4. fyysinen riski, arvoketjun hallinta, 5. luonnonvarojen hallinta. Kaikkien kohdeyhtiöiden osalta vaikuttamishanke oli kokonaisuudessaan positiivinen. Esimerkiksi kohdeyhtiöistä 68 % ilmastoraportointi on kehittynyt. Lisäksi seurantajakson aikana kuusi yhtiötä validoi ilmastositoumuksensa todellisiksi päästövähennystavoitteiksi. Vaikuttamishankkeessa järjestettiin yhteensä 111 puhelintapaamista, ja vaihdettiin 1048 sähköpostia.

Teemavaikuttaminen: Vesi

Eläkerahaston edellinen veteen liittyvä teemavaikuttaminen päättyi maaliskuussa 2023. Vuonna 2024 Eläkerahasto liittyi uuteen vaikuttamishankkeeseen vesiteeman alla, jossa vaikuttamistoiminta kohdistuu kahdelle toimialalle: kemikaalit ja juomat. Vaikuttamisen kohteena on 30 yhtiötä eri puolilta maailmaa, joiden osalta ISS ESG on arvioinut yhtiöiden edustavan vertailuryhmässään heikosti suoriutuneita vesiriskien hallinnan osalta. Valituilla toimialoilla korostuu veteen liittyvät riskit sekä arvoketjujen että toimialariskien kautta. Maailman väestönkasvu on lisännyt veden kysyntää viimeisen vuosisadan ajan. Kasvava kysyntä johtaa todennäköisesti vajeeseen makean veden tarjonnassa 10 vuoden kuluessa, mikä tarkoittaa, että maailmaa kohtaa vesikriisi. ISS ESG:n Water Thematic Engagement -vaikuttamisen tavoitteena on kannustaa yhtiöitä vesihuoltostrategian laatimiseen, veden säästämisen edistämiseen toimitusketjussa sekä veteen liittyvien vaikutusten vähentämiseen. Vaikuttamishankkeen edistymistä seurataan yhtiöittäin KPI:iden avulla.

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Sijoittaja-aloitteet ja foorumit

CDP. Eläkerahasto on vuodesta 2007 lähtien tukenut CDP:n toimintaa ja sen hallinnoimia aloitteita, joita ovat CDP Water Disclosure, Forests ja Carbon Action. CDP:n kautta eläkerahasto on mukana kehittämässä yritysten ilmastonmuutostyöskentelyä ja raportointia. Vastuulliselle sijoittajalle on tärkeää saada luotettavaa

ja vertailukelpoista tietoa yritysten vastuullisesta toiminnasta. CDP lähettää vuosittain kyselylomakkeita tuhansille yrityksille.

Climate Action 100+. Joulukuussa 2017 käynnistynyt sijoittajavetoinen aloite, jonka tavoitteena on vaikuttaa maailman sataan eniten kasvihuonekaasuja tuottavaan yhtiöön. Päämääränä on hillitä yhtiöiden päästöjä sekä vahvistaa yhtiöiden ilmatoriskeihin liittyvää taloudellista raportointia ja hallintoa. Aloitteen taustalla on Pariisin ilmastopimuksen asettamat tavoitteet. Aloite on useiden kansainvälisten järjestöjen yhdessä koordinoima.

Finsif – Suomen vastuullisen sijoittamisen foorumi. Finsifin tarkoitus on edistää vastuullista sijoittamista Suomessa. Kirkon eläkerahasto on ollut mukana vaikuttamassa Finsifin toimintaan yhdistyksen perustamisesta vuodesta 2010 lähtien. Finsif tukee eläkerahaston vastuullista sijoitustyöskentelyä keräämällä yhteen samanhenkisiä sijoittajia, joiden kanssa eläkerahasto voi vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä vastuulliseen sijoittamiseen liittyen.

IIGCC - Institutional Investors Group on Climate Change. Eläkerahasto liittyi vuonna 2021 IIGCC:n jäseneksi. Tarkoituksena on tehdä yhteistyötä muiden instituutionaalisten sijoittajien kanssa ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. IIGCC:n tarkoitus on ohjata pääomia siirtymässä kohti vähähiilistä tulevaisuutta. Aloitteen tavoitteena on lisätä yhteistyötä yritysten, viranomaisten ja sijoittajien kanssa, jotta varmistetaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien vaikutusten asianmukainen hallinnointi.

Nature Action 100. Nature Action 100 -aloitteen tavoitteena on edistää yhtiöiden toimia luontokadon pysäyttämiseksi. Aloitteella kannustetaan yhtiöitä konkreettisiin ja tarpeellisiin toimiin luontokadon estämiseksi. Aloite käynnistyi yhtiöille lähetetyllä sijoittajakirjeellä ja jatkuu sijoittajien suoralla vaikuttamisella yhtiöihin joko itsenäisesti tai osana sijoittajaryhmää. Sijoittajat raportoivat vaikuttamisen edistymisestä Nature Action 100 -aloitteelle.

Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner Commitment. Eläkerahasto liittyi vuonna 2021 tähän kansainväliseen instituutiosijoittajien päästösitoumukseen, jonka tavoitteena on saada sijoitusomaisuuden nettopäästöt nolliin viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Paris Aligned Net Zero -sitoumuksessa mukanaolo velvoittaa osallistujia toimimaan ja vaikuttamaan päätöksentekijöihin aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Osallistujia sitoo myös hiilineutraaliustavoitteiden asettaminen ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen omassa operatiivisessa toiminnassaan. Tavoitteiden ja toimintatapojen julkaisu ja raportointi ovat osa työskentelyä.

PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Kirkon eläkerahasto on vuodesta 2008 lähtien sitoutunut PRI-periaatteisiin ja on rakentanut vastuullisen sijoittamisen toimintansa näiden periaatteiden ympärille. PRI-periaatteet tukevat eläkerahastoa vastuullisen sijoitustoiminnan toteutuksessa.

PRI Advance Initiative. Advance on PRI:n koordinoima sijoittaja-aloite, jossa sijoittajat toimivat yhdessä sosiaalisten näkökulmien ja ihmisoikeuksien edistämiseksi. Aloitteen tavoitteena on omistajaohjauksen avulla edistää ihmisoikeuksia ja luoda positiivista muutosta työntekijöille, yhteisöille ja yhteiskunnalle. Aloitteen vaikuttamistoiminta keskittyy alkuun 40 kohdeyritykseen kahdella kriittisellä yrityssectorilla: metalli ja kaivostoiminta sekä uusiutuva energia. Kirkon eläkerahasto osallistuu aloitteeseen tukijan roolissa toimikaudella 2022–2026.

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) on G20-maiden Financial Stability Boardin asettama asiantuntijatyöryhmä, joka on laatinut ilmastonmuutosraportointiin liittyvät vapaaehtoiset suositukset yrityksille ja sijoittajille. Suositukset kattavat ilmastonmuutokseen liittyviä asioita hallinnon, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta. Eläkerahasto otti käyttöön TCFD-suositusten mukaisen raportoinnin vuonna 2020, jolloin ensimmäinen raportti julkaistiin vuoden 2019

tilanteesta. Tavoitteena on myös kannustaa eläkerahaston varainhoitajia sekä yrityksiä kehittämään ilmastoraportointiaan TCFD-suositusten mukaiseksi.

Tobacco-Free Finance Pledge. Eläkerahasto allekirjoitti aloitteen elokuussa 2019. Tobacco-Free Finance Pledge pyrkii nostamaan esiin sijoitusalan edelläkävijöitä ja rohkaisemaan muita seuraamaan parhaita käytäntöjä sekä jakamaan tietoa rahoitusalan tärkeydestä osana tupakkavapaata maailmaa. Aloitteen tavoitteet ovat myös linkitettävissä suoraan YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin 3 (Terveyttä ja hyvinvointia) ja 17 (Yhteistyö ja kumppanuus).

Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Muu vaikuttaminen ja yhteistyö

Kirkon eläkerahasto osallistui vuoden 2024 aikana neljään vaikuttamiskampanjaan ja vaikuttamishankkeeseen yhdessä muiden sijoittajien kanssa.

CDP Non-disclosure Campaign. Eläkerahasto osallistui allekirjoittajana kirjeisiin, joissa yrityksiä kannustetaan raportoimaan CDP:n kyselyiden kautta. Kohdeyrityksiä on satoja. Vaikuttaminen koskee raportointia, joka liittyy ilmasto-, metsä- ja vesiteemoihin.

CDP Science-Based Targets Campaign. Kampanja kannustaa yrityksiä asettamaan tieteeseen perustuvia ilmastotavoitteita päästöjen vähentämiseksi. Kirjeiden allekirjoittajana eläkerahasto on mukana kannustamassa yli 1000 yritystä asettamaan 1,5 °C:n mukaiset tieteeseen perustuvat päästöjen vähennystavoitteet, joiden pohjalta on mahdollista saavuttaa hiilineutraali toiminta vuoteen 2050 mennessä.

Oil and Gas Methane Partnership (OGMP) 2.0 vaikuttamishanke. Eläkerahasto osallistui Nordean käynnistämään yhteistyöaloitteeseen globaalien metaanipäästöjen vähentämiseksi. Yhteistyöaloite käynnistettiin heinäkuussa 2022. Tavoitteena on kannustaa öljy- ja kaasusektorilta toimivia yrityksiä vähentämään ja raportoimaan metaanipäästöjään. Aloitteeseen osallistuu eläkerahaston lisäksi noin 20 kansainvälistä institutionaalista sijoittajaa. Aloitteelle myönnettiin vuoden 2024 PRI Recognition for Action - Climate -palkinto työstään metaanipäästöjen vähentämisessä. Tämä tunnustus myönnettiin aloitteen jäsenien merkittävästä yhteistyöstä suurten öljy- ja kaasuyhtiöiden, kuten Exxon Mobilin, Chevronin ja Petrobrasin kanssa. Sijoittajat keskustelivat yhtiöiden kanssa, jotta ne sitoutuvat metaanipäästöjen vähentämiseen. Metaani on voimakas kasvihuonekaasu, jolla on kymmenkertaisesti suurempi ilmastovaikutus kuin hiilidioksidilla. Metaanin vaikutus ilmaston lämpenemiseen on merkittävä. Vaikuttamishanke kestää kolme vuotta ja päättyy kesäkuussa 2025.

Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis. Eläkerahasto osallistui sijoittajien yhteiseen kannanottoon, jossa kehoitetaan valtioiden hallituksia nostamaan kunnianhimon tasoa ja nopeuttamaan toimia ilmastokriisin torjumiseksi. Päätäjien on luotava toimintapuitteet, jotka tukevat investointeja kestäväan siirtymään kohti ilmastoresilienttiä, luontoposiitivista ja hiilineutraalia taloutta.

Vastuullisen sijoittamisen organisoituminen

Kirkon eläkerahaston vastuullista sijoitustoimintaa valmistellaan ja toteutetaan neljässä eri vaiheessa:

Eläkerahaston johtokunta hyväksyy vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian ja toimintakertomukset. Vastuullisen sijoitustoiminnan tukeminen ja seuraaminen kuuluvat johtokunnan tehtäviin, ja siihen liittyvää toimintaa käsitellään säännöllisesti johtokunnan kokouksissa.

Vastuullisen sijoittamisen työryhmä on asiantuntijaelin, joka tukee eläkerahaston johtokuntaa vastuullista sijoittamista ja yritysten vastuullisuutta koskevissa kysymyksissä. Työryhmä valmistelee vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian, omistajaohjauksen periaatteet ja tekee suosituksia johtokunnalle vastuulliseen sijoittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Työryhmä kokoontui kaksi kertaa vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 kokouksissa käsiteltiin vastuullisen sijoittamisen toimintakertomusta ja vastuullisen sijoittamisen ohjeita. Lisäksi työryhmä käsiteli PRI-arviointiraportin tuloksia. Uusi vastuullisen sijoittamisen työryhmä valittiin elokuussa, työryhmän toimikausi on 5.9.2024 – 31.5.2028. Työryhmän jäsenet ovat:

- Juha Tuohimäki, Kirkon eläkerahaston johtaja (työryhmän puheenjohtaja)
- Hanna Hiidenpalo, Kirkon eläkerahaston johtokunnan puheenjohtaja
- Emilia Vähämaa, apulaisprofessori, Hanken
- Ilkka Sipiläinen, yhteiskunnan ja kestävän kehityksen asiantuntija, rovasti, Kirkkohallitus
- Jari Pussinen, toimitusjohtaja, Tradeka-sijoitus Oy
- Karoliina Lindroos, vastuullisen sijoittamisen johtaja, Ilmarinen
- Markus Lindqvist, vastuullisuusjohtaja, Aktia Pankki Oyj
- Tuija Helenelund, viestintäasiantuntija, Kirkon viestintä
- Ira van der Pals, sijoitusjohtaja, Kirkon eläkerahasto
- Eeva Toivonen, salkunhoitaja ja vastuullisen sijoittamisen päällikkö, Kirkon eläkerahasto (työryhmän koordinaattori 1.1.2025 alkaen)

Vuonna 2024 päättyneellä toimikaudella työryhmään kuuluivat: Kirkon eläkerahaston johtaja Juha Tuohimäki, toimitusjohtaja Pasi Strömberg Eläkekassa Verso, vastuullisuusjohtaja Markus Lindqvist Aktia Pankki Oyj, toimitusjohtaja Jukka-Pekka Kärkkäinen FCA Investments, senior portfolio manager Kaisa Ojainmaa Varma, sijoitusjohtaja Sami Tuhkanen Sitra, yhteiskunnan ja kestävän kehityksen asiantuntija, rovasti Ilkka Sipiläinen Kirkkohallitus, viestintäasiantuntija Tuija Helenelund Kirkon viestintä, sijoitusjohtaja Ira van der Pals Kirkon eläkerahasto, salkunhoitaja ja vastuullisen sijoittamisen päällikkö Anna-Stina Wiklund Kirkon eläkerahasto.

Eläkerahaston johtaja hyväksyy osallistumiset kansainvälisiin sijoittaja-aloitteisiin ja päätös tuodaan johtokunnalle tiedoksi.

Eläkerahaston sijoitusyksikkö vastaa sijoitustoiminnan operatiivisesta toteuttamisesta ja raportoinnista. Sijoitusyksikkö käsittelee tapauskohtaisesti esiin nousevia uutisia yritysten toimintatavoista ja vastaa eri sidosryhmien yhteydenottoihin. Eläkerahaston sijoitusyksikön kaikki jäsenet toimivat vastuullisen sijoittamisen käytännön toteutuksen parissa eri omaisuusluokissa.

Ilmasto ja ympäristö

Kirkon eläkerahaston sijoitustoiminnassa

Ilmastomuutoksen huomioiminen sijoitustoiminnassa

Ilmastomuutos on yksi aikamme megatrendeistä, ja sillä on myös keskeinen rooli YK:n määrittelemissä kestävä kehityksen tavoitteissa. Kyseessä on globaali muutosilmiö, joka tulevaisuudessa vääjäämättä vaikuttaa maailman yhteiskuntaan ja talouksiin.

Kirkon eläkerahaston ilmasto raportointi koostuu ilmastostrategiassa määritettyjen seurantamittareiden raportoinnista sekä erillisestä TCFD:n suositukseen perustuvasta ilmasto raportointiosiosta. Ilmasto raportointi perustuu eläkerahaston keräämiin tietoihin ja ulkopuolisen palveluntarjoajan tekemään ilmastoanalyysiin.

Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia

Kirkon eläkerahasto julkaisi ensimmäisen ilmastostrategiansa vuonna 2016 ja on johdonmukaisesti työskennellyt salkun hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Eläkerahaston ilmastostrategia päivitettiin vuonna 2021. Ilmastostrategian tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2035 mennessä edellyttäen, että sijoitusympäristö mahdollistaa sen. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi eläkerahasto on määrittänyt kolme pääasiallista ilmastostrategian työkalua: hiilijalanjäljen vähentäminen, ilmastoratkaisuihin sijoittaminen ja vaikuttaminen. Seuraavissa kappaleissa on tiivistettynä eläkerahaston ilmastostrategian seurantamittarit.

Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia: Hiilijalanjäljen vähentäminen

Eläkerahaston ilmastostrategiassa yhtenä välitavoitteena vuodelle 2025 on likvidien osake- ja yritysainasijoitusten hiili-intensiteetin vähentäminen 25 % vuoden 2020 lähtötasoilta. Eläkerahasto on saavuttanut vuodelle 2025 asetetun välitavoitteen. Vuoden 2024 aikana painotettu hiili-intensiteetti laski 21,9 % ja vuoden 2020 lähtötasosta laskua on yhteensä 40 %. Toinen välitavoite vuoteen 2025 mennessä on päästöttömän lämpöenergian käyttäminen kaikissa suorissa kiinteistö sijoituksissa. Tämä tavoite on myös toteutunut, kaikissa suorissa kiinteistöissä on siirrytty päästöttömään lämpöenergiaan.

Kirkon eläkerahasto on aloittanut vuoden 2024 aikana oman toiminnan ja ostettujen palveluiden hiilijalanjäljen seurannan. Seuranta toteutetaan työkalulla, joka perustuu Suomen ympäristökeskuksen kehittämään laskentamalliin (SYKEra 15/2019). Tavoitteena on vähentää oman toiminnan hiilijalanjälkeä.

Eläkerahasto suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia varainhoitajia. Kaikki likvidien osake- ja korkosijoitusten varainhoitajat ovat määrittäneet omat ilmastoperiaatteensa. Vaihtoehtoisten sijoitusten osalta, sisältäen kiinteistö-, infrastruktuuri- ja metsäsijoitukset, luku on 90 % ja epälikvidien korkosijoitusten puolella varainhoitajista 80 % on määrittänyt ilmastoperiaatteita. Kaikki likvidit osake- ja korkovarainhoitajat noudattavat TCFD-ilmasto raportointisuosituksia, mutta epälikvidien sijoitusten puolella vastaava luku on huomattavasti alempi.

Eläkerahasto suosii myös hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuneita varainhoitajia. Kaikki likvidien osake- ja korkosijoitusten varainhoitajat ovat tehneet julkisen hiilineutraaliussitoumuksen. Vastaava osuus vaihtoehtoisissa sijoituksissa on 62 % ja epälikvideissä korkosijoituksissa on 50 %. Epälikvideissä osakesijoituksissa vain 16 % varainhoitajista on tehnyt hiilineutraaliussitoumuksen. Suurin osa varainhoitajista on ottanut vuoden 2050 hiilineutraalisuuden tavoitevuodeksi. Osalla tavoitteena on vuosi 2040 tai vielä kunnianhimoisempi tavoitevuosi. Moni hiilineutraaliustavoitteen tehnyt varainhoitaja ei ole vielä asettanut toiminnalleen välitavoitteita. Välitavoitteiden määrittäminen on osa uskottavaa ja määrätietoista ilmastotyöskentelyä.

Eläkerahaston täyden valtakirjan osakemandaattisalkut (suorat sijoitukset suomalaisiin ja eurooppalaisiin pörssiyhtiöihin) käyttävät eläkerahaston ilmastostrategiassa määritellyjä fossiilisia poissulkukriteerejä. Osakemandaattisijoitusten osuus koko eläkerahaston sijoitussalkusta oli 13,9 % vuoden 2024 lopussa.

Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät poissulkukriteerit ovat laajassa käytössä eläkerahaston käyttämissä rahastoissa. Yli 80 prosenttia likvideistä osake- ja korkorahastoista sekä epälikvideistä korkorahastoista käyttää fossiilisia poissulkukriteerejä. Osuus on hieman yli puolet epälikvideissä osakesijoituksissa. Poissulkukriteerit käsittävät vähintään kivihiilen, mutta pääosa rahastoista huomioi laajemmin myös muut fossiiliset polttoaineet. Kaikilla rahastoilla on käytössä omat liikevaihtorajat poissulkujen määrittelyssä, ja osa rahastoista hyödyntää myös vaikuttamista yritysten kannustamiseksi vähähiiliseen siirtymään.

Työkalu 1: Hiilijalanjäljen vähentäminen		
TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Salkun hiiliriskin seuranta	KER tekee vuosittaisen ilmastoanalyysin, skenaarioanalyysin ja vastuullisuusseulonnan likvidistä osake- ja yritysainasalkusta.	<ul style="list-style-type: none"> -Hiili-intensiteetti -Fossiilisten polttoaineiden osuus yritysten liikevaihdosta -Yritysten ilmastostrategian arviointi -Epätavanomaisiin fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä liiketoiminta -Carbon Risk Rating -mittari -Akuutit ja krooniset fyysiset riskit -Yhteiskuntapalvelusektorin uusiutuva ja fossiilinen kapasiteetti sähkön tuotannossa -Energiatoimialan ja kaivosteollisuuden fossiilisten omistusten/varantojen määrä -Ympäristöön liittyvät normirikkomukset <p>Ilmastoön liittyvä raportointi tarkemmin TCFD-raportointiosiossa</p>
Varainhoitajavalinta ja seuranta	<p>KER suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia varainhoitajia.</p> <p>KER suosii hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuneita varainhoitajia.</p>	<p>Ilmastoperiaatteita määrittäneiden varainhoitajien osuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> 100 (100) % likvidit osakesijoitukset 100 (100) % likvidit korkosijoitukset 90 (75) % vaihtoehtoiset sijoitukset 80 (62) % epälikvidit korkosijoitukset 69 (64) % epälikvidit osakesijoitukset <p>TCFD-suosituksia noudattavien varainhoitajien osuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> 100 (100) % likvidit osakesijoitukset 100 (100) % likvidit korkosijoitukset 52 (42) % vaihtoehtoiset sijoitukset 55 (55) % epälikvidit korkosijoitukset 14 (13) % epälikvidit osakesijoitukset <p>Julkisen hiilineutraaliussitoumuksen tehneiden varainhoitajien osuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> 100 (100) % likvidit osakesijoitukset 100 (100) % likvidit korkosijoitukset 62 (58) % vaihtoehtoiset sijoitukset 50 (50) % epälikvidit korkosijoitukset 16 (17) % epälikvidit osakesijoitukset

Poissulkevat kriteerit	KER poissulkee fossiilisia polttoaineita suorissa sijoituksissa.	Poissulkevien strategioiden mukaan sijoitetun varallisuuden osuus: 100 % täyden valtakirjan osakemandaattisalkut
	KER seuraa varainhoitajien ja rahastojen fossiilisia poissulkukriteerejä.	Fossiilisten sijoitusten poissulkeminen rahastoissa: 89 (78) % likvidit osakesijoitukset 90 (83) % likvidit korkosijoitukset 77 (75) % epälikvidit korkosijoitukset 74 (70) % epälikvidit osakesijoitukset

Sijoitussalkun jakauma 31.12.2024: likvidit osakesijoitukset 37,4 %, likvidit korkosijoitukset 22,2 %, kiinteistö- ja metsäsijoitukset 18,1 %, infrastruktuurisijoitukset 3,8 %, epälikvidit korkosijoitukset 7,8 %, epälikvidit osakesijoitukset 9,0 % ja absoluuttisen tuoton sijoitukset 1,8 % koko sijoitussalkusta 31.12.2024. Suluissa vuoden 2023 tulokset. Vaihtoehtoiset sijoituksiin kuuluvat kiinteistö-, infra- sekä metsäsijoitukset.

Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia: Ilmastoratkaisut

Kirkon eläkerahaston tavoitteena on lisätä vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa. Ilmastostrategiassa on asetettu välitavoitteeksi, että vihreiden teemasijoitusten osuus olisi 10 prosenttia koko sijoitusvarallisuudesta vuoteen 2025 mennessä. Mahdollisia teemoja ovat esimerkiksi uusiutuva energia, vihreät joukkovelkakirjalainat, metsä ja muut ratkaisut, jotka tukevat siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

Kirkon eläkerahasto on saavuttanut välitavoitteen ja vihreiden teemasijoitusten osuus koko eläkerahaston sijoitussalkusta oli 12,5 % vuoden 2024 lopussa. Vastaava luku edelliseltä vuodelta oli 10,7 %.

Työkalu 2: Ilmastoratkaisut

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Teemasijoitukset	KER lisää vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa.	Teemasijoitusten osuus koko sijoitusvarallisuudesta ja eri omaisuusluokista: 12,5 % koko sijoitussalkku (10,7 % vuonna 2023) 4,0 (3,2) % likvidit osakesijoitukset 26,3 (19,0) % likvidit korkosijoitukset 23,2 (3,4) % epälikvidit osakesijoitukset 4,0 (1,6) % epälikvidit korkosijoitukset 13,4 (2,8) kiinteistö- ja metsäsijoitukset 0,0 (1,5) % absoluuttisen tuoton sijoitukset
Vihreät ratkaisut osana yritysten liikevaihtoa	KER seuraa likvidien osake- ja yrityslainasijoitusten vihreän liikevaihto-osuuden kehitystä.	EU:n vihreän taksonomian mukaisten sijoitusten osuus ja mahdolliset muut vihreän liikevaihdon mittarit: Suorat likvidit osakesijoitukset: 12,1 % Likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset: 25,5 %

Taksonomian mukaisuus suorat likvidit osakesijoitukset per 31.12.2023 varainhoitajien raportoituun tietoon perustuen. Likvidien osake- ja yrityslainasijoitusten taksonomiamukaisuus arvioitu perustuen 30.11.2024 salkun sisältöön, lähteenä ISS ESG.

EU:n asetus kestävytyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (SFDR, Sustainable Finance Disclosure Regulation) edistää rahoitustuotteiden kestävyysvaikutusten mitattavuutta ja niiden läpinäkyvyyttä, vähentää viherpesua sekä parantaa rahoitustuotteiden vertailtavuutta. SFDR-tiedonantoasetuksen artikla 8 mukaisia tiedonantovelvoitteita noudattavat rahoitustuotteet edistävät muiden ominaisuuksien ohella ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia tai näiden ominaisuuksien yhdistelmiä. Artikla 9 mukaisia tiedonantovelvoitteita noudattavat rahoitustuotteet tekevät ainoastaan kestäviä sijoituksia. Kaikkien eläkerahaston sijoitukset eivät kuulu tiedonantovelvoitteen piiriin. Eläkerahaston sijoituksista artikla 9 mukaisia tiedonantovelvoitteita noudattaa likvideistä osakesijoituksista

19,8 %, likvideistä korkosijoituksista 22,9 %, kiinteistösijoituksista 2,2 %, infrasijoituksista 58,3 %, epälikvideistä korkosijoituksista 23,2 % ja epälikvideistä osakesijoituksista 3 %. Eläkerahasto seuraa yritysten vaiheittain aloittamaa CSRD-kestävyysraportointia, taksonomian mukaisen liiketoiminnan ja mahdollisten muiden vihreän liikevaihdon mittareiden kehittymistä.

Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia: Vaikuttaminen

Kirkon eläkerahaston lähtökohtana on vaikuttaa niin yrityksiin, varainhoitajiin kuin päätöksentekijöihin globaalien ilmastonmuutostavoitteiden edistämiseksi.

Eläkerahasto kannustaa salkkuyrityksiä laatimaan ilmastonmuutosstrategiota, -raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi. ISS ESG:n suorittaman ilmastoanalyysin mukaan 72 % (64 % vuonna 2023) yrityksistä likvidissä osake- ja yrityslainasalkussa ovat määrittäneet riittävän ilmastostrategian ja siihen liittyvät tavoitteet linjassa kansainvälisten ilmastopöytäkirjojen kanssa.

Eläkerahasto kannustaa varainhoitajiaan huomioimaan ilmatoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn. Eläkerahasto toteuttaa vuosittain varainhoitajille ESG-kyselyn ja antaa palautteen kyselyn vastauksista. Yhdeltätoista sijoitusrahastolta kysyttiin lisätietoja ilmastotavoitteista, fyysisten ilmatoriskien huomioimisesta ja/tai fossiilisten polttoaineiden varannoista. Likvidit osake- ja korkorahastot raportoivat yhteensä 586 (227) ilmastoon liittyvästä yrityskeskustelusta vuoden 2024 aikana.

Eläkerahasto osallistuu myös vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa. Eläkerahasto on mukana useissa ilmastonmuutokseen liittyvissä aloitteissa kuten IIGCC, Paris Aligned Investment Initiative ja CDP sekä kannanotossa Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis. Lisäksi eläkerahasto osallistuu vuosittain useisiin vaikuttamishankkeisiin ja kannanottokirjeisiin. Nämä aloitteet ja vaikuttamistoimet kuvataan tarkemmin luvussa Aktiivinen omistajuus ja vaikuttaminen: Sijoittaja-aloitteet ja foorumit.

Työkalu 3: Vaikuttaminen

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Yritykset	KER kannustaa salkkuyrityksiä laatimaan ilmastomuutosstrategiota, raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi.	<p>Yritysten kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset: 1 tapaaminen yhteistyössä Suomi-osakemandaattien varainhoitajien kanssa.</p> <p>Yritysten osuus, joilla riittävä ilmastostrategia: 72 % (64 % vuonna 2023)</p>
Varainhoitajat	KER kannustaa varainhoitajia huomioimaan ilmastoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn.	<p>Varainhoitajien kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset: 11 sijoitusrahastolta pyydetty lisätietoja ilmastotavoitteista, fyysisten ilmastoriskien huomioimisesta ja/tai fossiilisten polttoaineiden varannoista. Lisäksi 28 varainhoitajalle annettu kirjallista palautetta ESG-kyselyn ja siihen liittyvän ilmasto-osion vastauksista.</p> <p>Varainhoitajien ilmastokeskustelut yritysten kanssa, määrä ja tulokset: 586 (227) raportoitua keskustelua likvidien osake- ja korkosijoitusten puolella.</p>
Muu vaikuttaminen ja yhteistyö	KER osallistuu vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa.	<p>Vaikuttamistoimenpiteiden määrä ja tulokset: <u>Jatkuvat</u> CDP-tukija Climate Action 100+ IIGCC-jäsenyys Paris Aligned Investment Initiative -sitoutuminen <u>Rajattu toimintakausi</u> CDP Non-disclosure -kampanjan tukija CDP SBT-kampanjan tukija Kestävä metsä ja rahoitus -vaikuttamishanke Oil and Gas Methane Partnership (OGMP) 2.0 -vaikuttamishanke Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis</p>

TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi

Kirkon eläkerahasto on sitoutunut noudattamaan TCFD:n suositusten mukaista ilmastoraportointia. *Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)* on G20-maiden Financial Stability Boardin asettama asiantuntijatyöryhmä, joka on laatinut ilmastonmuutosraportointiin liittyvät vapaaehtoiset suositukset yrityksille ja sijoittajille. Nämä suositukset kattavat ilmastonmuutokseen liittyviä asioita hallintotavan, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta.

Ympäristöön liittyvät asiat ovat olleet oleellinen osa Kirkon eläkerahaston sijoitustoimintaa rahaston alusta alkaen. Vuonna 2019 käyttöön otettujen TCFD-raportointisuositusten myötä eläkerahasto on kehittänyt toimintaansa ja prosessejaan. Vuonna 2021 päivitetty eläkerahaston ilmastostrategia tuo yhä konkreettisemmin esille eläkerahaston ilmastonmuutostyöskentelyyn liittyvät prosessit, toimintatavat ja tavoitteet.

TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Hallintotapa

Tässä kappaleessa kuvataan eläkerahaston ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien hallinta TCFD-raportointisuositusten mukaisesti.

Ilmastonmuutosasioita valmistellaan ja toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muita vastuullisuuteen liittyviä asioita:

Eläkerahaston johtokunta hyväksyy vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian, sijoitussuunnitelman, riskienhallintasuunnitelman ja toimintakertomukset. Johtokunnan kokouksissa käsitellään ilmastonmuutokseen liittyviä asioita säännöllisesti, muun muassa puolivuositaisen seulonnan, ESG-kyselyjen läpikäynnin sekä toimintakertomuksen hyväksymisen yhteydessä. Johtokunta käy lisäksi tarvittaessa läpi muita ympäristöön liittyviä asioita, kuten teemavaikuttamishankkeita. Johtokunnan tehtävissä on erikseen määritelty vastuullisuusasiat, joilla on selkeä strateginen merkitys Kirkon eläkerahaston toiminnassa.

Vastuullisen sijoittamisen työryhmä neuvoo eläkerahaston johtokuntaa vastuullista sijoittamista ja yritysten vastuullisuutta koskevista kysymyksistä. Työryhmä valmistelee vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian ja tekee suosituksia johtokunnalle vastuulliseen sijoittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tämän lisäksi työryhmän kokouksissa voidaan käsitellä muita ajankohtaisia ilmastoon liittyviä asioita. Työryhmä koostuu eläkerahaston johtokunnan puheenjohtajasta, Kirkon eläkerahaston johtajasta, sijoitusjohtajasta sekä alan asiantuntijoista.

Eläkerahaston johtaja hyväksyy osallistumiset kansainvälisiin sijoittaja-aloitteisiin ja päätökset tuodaan johtokunnalle tiedoksi.

Eläkerahaston sijoitusyksikkö vastaa sijoitustoiminnan operatiivisesta toiminnasta ja raportoinnista eri omaisuusluokissa. Eläkerahaston sijoitusyksikkö seuraa ilmastoon liittyviä asioita osana sijoitustoimintaa sekä varainhoitajilta että ulkoisilta palveluntarjoajilta saamansa datan perusteella. Tuloksia seurataan vuosittain ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti vastuullisen sijoittamisen toimintakertomuksessa. Sijoitusyksikössä työskentelee myös vastuullisen sijoittamisen päällikkö, joka koordinoi vastuullisen sijoittamisen kehitystyötä kaikkien omaisuusluokkien osalta.

TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Strategia

Tässä kappaleessa kuvataan ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien todelliset ja mahdolliset vaikutukset eläkerahaston toimintaan, strategiaan ja taloussuunnitteluun TCFD-raportointisuositusten

mukaisesti. Kirkon eläkerahaston ilmastostrategiatyö liittyy luonnon monimuotoisuustyöhön. Eläkerahasto on asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi hiilineutraalin sijoitussalkun vuoteen 2035 mennessä.

Riskit ja mahdollisuudet

Ilmaston lämpeneminen ihmisen toiminnan seurauksena on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistä. Ilmastonmuutos luo riskejä ja mahdollisuuksia sijoitustoimintaan kaikissa omaisuusluokissa. Ilmastonmuutos on huomioitu Kirkon eläkerahaston pitkän aikavälin sijoitusstrategiassa toimintaympäristöön vaikuttavana tekijänä. Hiilijalanjäljen vähentämiseksi eläkerahasto on tunnistanut ilmastonmuutosstrategiassaan joukon ilmastonmuutostyökaluja, joiden käyttö vaihtelee eri omaisuusluokkien mukaan. Eläkerahaston pitkä sijoitushorisontti tekee eri omaisuusluokkiin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomioimisesta erittäin tärkeää, jotta strateginen tavoite täyttyisi.

Ilmastonmuutoksesta eläkerahastolle aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin sekä siirtymäriskeihin. *Fyysisillä riskeillä* tarkoitetaan suoraan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä, kuten kuivuutta tai äärimmäisiä sääilmiöitä. Fyysiset riskit voivat olla joko kroonisia, kuten kuivuus ja nouseva merenpinta, tai akuutteja, kuten esimerkiksi myrskyt. Kirkon eläkerahastolle oleellisia fyysisiä riskejä lyhyellä aikavälillä ovat esimerkiksi yritysten omaisuuden tai kiinteistöihin kohdistuvat sääilmiöt, jotka saattavat alentaa omaisuuden arvoa. Tämän lisäksi esimerkiksi vakuutusyhtiöomistusten riskit kasvavat äärimmäisten sääilmiöiden yleistyessä. Pidemmällä aikavälillä oleelliset riskit liittyvät yrityksen toimialaan, sijaintiin tai toimintaan alueella, jolla esiintyy kroonisia fyysisiä riskejä. Esimerkiksi kuivuuden takia yrityksen toimintaedellytykset voivat heikentyä tai merenpinnan nousun seurauksena kiinteistöomaisuus voi menettää arvonsa.

ISS ESG:n kanssa tehdyssä ilmastoanalyysissä arvioitiin Kirkon eläkerahaston likvidien osake- ja yrityslainasijoitusten fyysisiä riskejä yritysten sijainnin ja liiketoiminnan perusteella¹. Eläkerahaston sijoitusten fyysiset riskit ovat analyysin perusteella samalla tasolla vertailuindeksin kanssa sekä todennäköisessä että huonoimmassa skenaariossa². ISS ESG:n analyysin perusteella yritysten fyysisten riskien hallinnoimisessa on edelleen parannettavaa. Kehitys on oikean suuntaista, kun 24 % yrityksistä oli fyysisten riskien hallinnointi hyvällä tasolla vuonna 2024. Vuonna 2022 vastaava osuus oli vain 2 %. Sektoritasolla suurin osa fyysisistä riskeistä tulee teollisuustuotteet ja palvelut, kulutustavarat sekä -palvelut sekä informaatioteknologian sektoreilta. Yksittäisten sääilmiöiden tasolla eläkerahaston riskiprofiili on hieman vertailuindeksiä matalampi kaikissa kategorioissa (trooppiset syklonit, rannikotulvat jokitulvat, maastopalot, kuumuus, kuivuus). Eläkerahaston tulee jatkossa kiinnittää huomiota ja pyrkiä kohdistamaan vaikuttamistoimintaansa erityisesti sektoreihin sekä yrityksiin, joihin kohdistuu suuri fyysinen riski. Lisäksi varainhoitajien kanssa pitää keskustella, miten fyysiset riskit huomioidaan sijoitusprosessissa.

Siirtymäriskeillä tarkoitetaan vähähiilisempään tulevaisuuteen siirtymisestä johtuvia riskejä. Ne kohdistuvat usein korkeiden hiilidioksidipäästöjen aloihin, kuten fossiilisiin polttoaineisiin, energiantuotantoon, auto- ja kuljetusalaan sekä sementti- ja terästeollisuuteen. Erityisesti poliittiset päätökset ilmastoasioissa ja uusi lainsäädäntö voivat haastaa vanhoja liiketoimintamalleja. PRI on todennut ”Inevitable Policy Response” -projektinsa yhteydessä, että mitä myöhemmin poliittisia muutoksia tehdään, sitä suuremmat niiden vaikutukset ovat muun muassa rahoitusmarkkinoille. Uudet teknologiainnovaatiot voivat tuoda mahdollisuuksia, mutta myös olevan riski yrityksille, jotka eivät pysty uudistamaan liiketoimintamallejaan. Siirtymäriskeihin luetaan myös markkina- ja maineriskit, jotka koskevat esimerkiksi asiakkaiden muuttuneita kulutustapoja ja tottumuksia. Siirtymäriskeille ominaista on niiden vaikeasti ennustettavuus.

¹ Analyysi on tehty 31.12.2024 tilanteesta.

² Todennäköinen ja huonoin skenaario perustuvat IPCC-ilmastopaneelin viidennessä arviointiraportissa käytettyihin RCP 4,5- ja RCP 8,5 -skenaarioihin.

Kriittiset siirtymäriskit koskevat energiantuotantoa sekä fossiilisten polttoaineiden parissa toimivia yrityksiä. Energiantuotannon näkökulmasta on merkityksellistä, onko tulevaisuuden energia tuotettu uusiutuvalla energialla (vihreä) vai fossiilisilla polttoaineilla (ruskea). Taulukossa on vertailtu eläkerahaston omistuksia molemmista näkökulmista vertailuindeksiin³. Energiantuotanto-sarake näyttää ”vihreän” ja ”ruskean” energiantuotantokapasiteetin salkkutasolla, kun taas Reservit-sarake näyttää fossiilisia polttoaineita omistavien yritysten osuuden.

Kirkon eläkerahaston sijoitusten siirtymäriskit

	Energiantuotanto			Reservit		
	Vihreä tuotanto-kapasiteetti (%)	Muutos vuoteen 2023 (prosentti-yksikköä)	Ruskea tuotanto-kapasiteetti (%)	Muutos vuoteen 2023 (prosentti-yksikköä)	Fossiilisia polttoaineita omistavat yritykset (%)	Muutos vuoteen 2023 (prosentti-yksikköä)
Sijoitussalkku	50,03 %	+9,51 %	10,95 %	-10,05 %	0,48 %	+0,02 %
Vertailuindeksi	37,90 %	+7,58 %	32,00 %	-13,00 %	4,00 %	-0,81 %

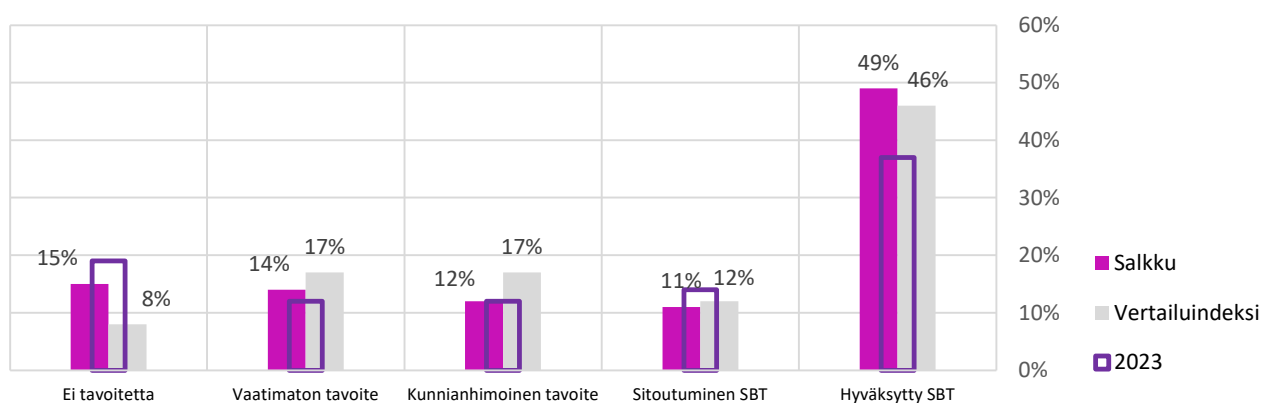
Kirkon eläkerahaston salkusta löytyy huomattavasti vähemmän energiantuottajia vertailuindeksiin verrattuna. Tämän lisäksi salkkuyhtiöiden energiantuotantokapasiteetti perustuu enemmän vihreään energiaan verrattuna vertailuindeksiin. Eläkerahaston vihreän tuotantokapasiteetin osuus on noussut vuoden 2024 aikana, ja nousu on ollut suurempaa kuin vertailuindeksissä. Ruskea tuotantokapasiteetti on vuoden aikana laskenut yli 10 prosenttiyksikköä.

Fossiilisia polttoaineivarantoja omistavia yrityksiä eläkerahastolla on huomattavasti indeksiä vähemmän. Fossiilisia polttoaineivarantoja omistavien yritysten osuus eläkerahaston salkussa on kasvanut hieman, 0,02 prosenttiyksikköä. Suurin vaikuttava tekijä yllä mainittuihin ovat muutokset ENGIE SA:n ja Fortumin toiminnassa. Esimerkiksi Fortumin suhteen vihreä siirtymä on ollut vain kahden vuoden aikana vahvaa. Fortumin vihreän energian tuotantokapasiteetti on noussut vuoden 2022 18,3 %, osuudesta nykyiseen 54,8 %. Samalla Fortumin fossiilisen energian tuotantokapasiteetti on laskenut 60,9 % osuudesta nykyiseen 10,7 %. Analyysin perusteella siirtymäriskit ovat olemassa, mutta ne ovat kooltaan vertailuindeksiä selkeästi pienemmät. Eläkerahaston tulee varmistaa, että sen omistusten tulevaisuuden energiantuotanto kohdistuu kasvavissa määrin vihreään energiaan ja toisaalta vähentää omistuksia etenkin korkeapäästöisiä polttoaineita omistavissa yrityksissä. Nämä tavoitteet on tunnistettu Kirkon eläkerahaston ilmastostrategiassa ja työkaluna käytetään poissulkemista, ilmatoratkaisuja ja vaikuttamista. Ilmastoanalyysin lisäksi eläkerahasto toteuttaa ilmastoseulontaa kahdesti vuodessa; seurattavina kriteereinä ovat esimerkiksi kivihiilikaivostoiminta ja fossiilisten polttoaineiden tuottajat.

Toinen näkökulma riskien määrittämiseen on tarkastella yritysten ilmastotavoitteita, joiden avulla voidaan arvioida, kuinka hyvin yritysten strategiat ovat linjassa kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa, ja mitkä ovat niiden valmiudet reagoida ilmastonmuutokseen. Ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi yritysten tulee asettaa Science Based Targets Initiative -aloitteen (SBTi) mukaisia ilmastotavoitteita, eli tieteeseen perustuvien vaatimusten ja Pariisin ilmastopimuksen mukaisia tavoitteita. Yrityksen heikot ilmastotavoitteet voivat lisätä pitkän aikavälin riskejä. Kuviossa on vertailtu eläkerahaston vuoden 2024 omistuksien ilmastotavoitteita suhteessa vertailuindeksiin, sekä havainnollistettu edellisen vuoden vastaava luku.

³ Eläkerahaston vertailuindeksi koostuu neljästä korkoindexistä ja kuudesta osakeindexistä, joiden painot on määritelty sijoitussuunnitelmassa. Ilmastoanalyysissä ei ole huomioitu valtionlaina-, rahamarkkina- tai kehittyvien markkinoiden obligaatioindexejä. Tämän lisäksi indeksirahastoja on käytetty joidenkin indeksien omistusten estimoinnissa.

Kirkon eläkerahaston sijoitusten ilmastotavoitteet

Eläkerahaston salkusta löytyy jonkin verran vertailuindeksiä enemmän yrityksiä, joilta edelleen puuttuvat ilmastotavoitteet. SBT:n mukaisiin tavoitteisiin sitoutuneita tai hyväksyttäneitä yrityksiä on eläkerahaston salkussa enemmän kuin indeksissä. Tieteeseen perustuvia päästötavoitteita asettaneiden yritysten osuus on kasvanut vuosien aikana. Samanaikaisesti niiden yritysten osuus, joilta puuttuu ilmastotavoitteet, on pienentynyt. Tämä kuvaa erityisesti koko sijoitusmarkkinalla tapahtuvaa kehitystä. Eläkerahasto kannustaa varainhoitajia käyttämään resursseja yritysten ilmastostrategioiden arviointiin, sillä tavoitteiden puuttumisen tai heikkouden voi nostaa salkun ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä. Lisäksi eläkerahasto tekee vaikuttamistyötä yritysten parissa CDP:n hallinnoiman Science Based Targets -kampanjan kautta.

Yritysten ilmastostrategian arvioinnin lisäksi ISS ESG on kehittänyt Carbon Risk Rating -arvosanan (CRR, mitta-asteikko 0–100, 100 ollessa paras arvosana), joka pyrkii kokonaisvaltaisesti arvioimaan yritysten valmiuksia toimia vähähiilisessä ympäristössä. CRR on luonteeltaan eteenpäin katsova, minkä vuoksi se täydentää hyvin esimerkiksi perinteisiä ainoastaan nykyhetken perustuvia hiilijalanjälkilaskelmia. Eläkerahaston keskimääräinen CRR-arvosana on 58 ja vertailuindeksin keskimääräinen CRR-arvosana on 59. Eläkerahaston arvosana on pysynyt ennallaan (vuonna 2023 eläkerahasto 59 ja vertailuindeksi 59). Eläkerahaston tulee edelleen seurata erityisesti salkun suurimpien hiilijalanjäljen omaavien yritysten CRR-arvosanaa ja tarvittaessa käydä keskustelua salkunhoitajien kanssa.

Tarkasteltaessa ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia on huomioitava, että Kirkon eläkerahasto sijoittaa pääosin ulkoisten varainhoitajien kautta. Eläkerahasto ei siis lähtökohtaisesti analysoi yksittäisiä yrityksiä, vaan riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen tapahtuu pääasiassa sijoitusstrategia- ja rahastotasolla. Sijoitusstrategiatasolla riskien ja mahdollisuuksien voidaan katsoa liittyvän varainhoitajien ilmastonmuutososaamiseen sekä eläkerahaston kykyyn arvioida varainhoitajien ilmastonmuutososaamista riittävällä tasolla. Eläkerahasto lähettää vuosittain varainhoitajille erillisen ESG-kyselyn, jossa selvitetään varainhoitajien kykyä ja resursseja arvioida ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia.

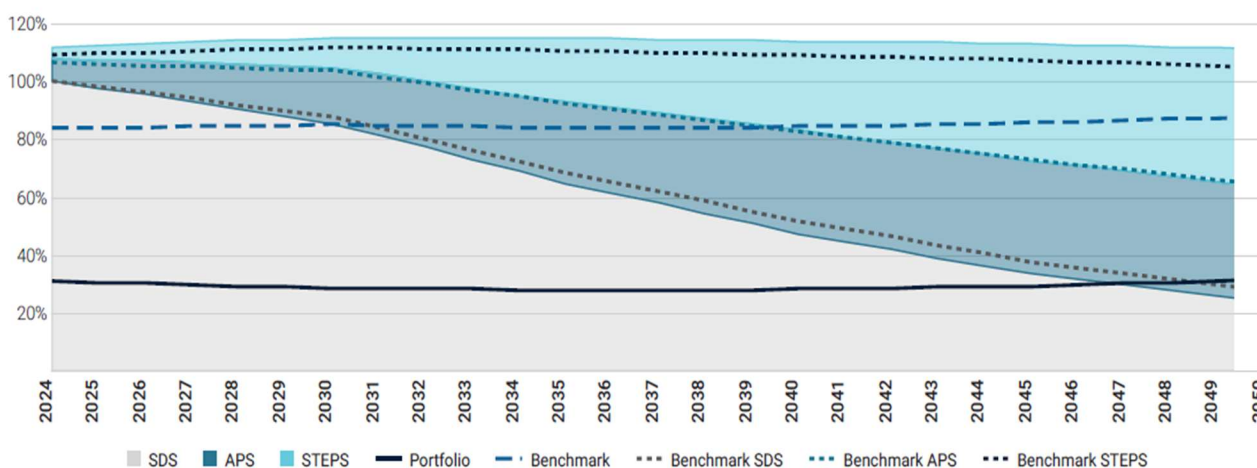
Ilmastonmuutos luo sijoittajalle myös mahdollisuuksia. Kirkon eläkerahasto pyrkii hyödyntämään ilmastonmuutoksen luomia mahdollisuuksia varsinkin sijoituksilla ilmastoratkaisuihin. Vihreät teemasijoitukset auttavat rahoittamaan siirtymistä vähähiilisempään talouteen, ja ne vaikuttavat suoraan tämänhetkisiin päästöihin. Sijoitusmahdollisuuksia löytyy eri markkinoilta ja omaisuusluokista, kuten kestävä kehitys teemarahastoista, uusiutuvan energian projekteista, vihreistä joukkovelkakirjalainoista ja metsäsijoittamisesta.

Skenaarioanalyysi

Skenaarioanalyysin avulla analysoidaan Kirkon eläkerahaston salkun nykyisiä sekä mahdollisia tulevia päästöjä ja verrataan niitä Kansainvälisen energijärjestön (IEA) ilmastoskenaarioihin vuoteen 2050 saakka. Tarkastelussa on huomioitu IEA:n Sustainable Development Scenario (SDS), Stated Policies Scenario (STEPS) sekä Announced Pledges Scenario (APS). Kestävän kehityksen mukainen SDS on skenaarioista tiukin. STEPS heijastelee valtioiden tämänhetkistä sekä suunniteltua tulevaisuuden politiikkaa, kun taas APS olettaa, että valtioiden tekemät ilmastotavoitteet ja -sitoumukset toteutuvat suunnitelmien mukaan. Sekä STEPS että APS johtavat selkeästi SDS-skenaariota suurempaan lämpötilojen nousuun.

Skenaarioanalyysi kattaa likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset. Tulevia päästöjä arvioidaan yhdistelemällä tietoja yrityksen markkinaosuudesta sekä toimialan odotetusta päästökehityksestä. Analyysi huomioi myös yritysten päästövähennystavoitteet. Skenaarioanalyysi on tehty yhteistyössä ISS ESG:n kanssa ja sen tulokset on havainnollistettu kuviossa alla.

Kirkon eläkerahaston sijoitussalkun skenaarioanalyysi

Kirkon eläkerahaston tilanne on tuloksien mukaan parantunut edellisen vuoden analyysiin verrattuna. Tuloksien perusteella osake- ja yrityslainasalkku ylittää SDS-skenaarion mukaisen päästöbudjetin vuonna 2047, kun vuonna 2023 tehdyn analyysin mukaan ylitys oli tapahtunut vuonna 2036. Salkku on kehittynyt ilmastönäkökulmista parempaan suuntaan. Salkku on linjassa STEPS-skenaarion sekä APS-skenaarion kanssa vuoteen 2050 asti.

ISS ESG:n analyysin perusteella salkkuun liittyy 1,6 °C lämpeneminen vuoteen 2050 mennessä. Vertailuindeksillä vastaava luku on 2,4 °C. Kirkon eläkerahaston tulos tässä suhteessa on parantunut (2,3 °C vuonna 2023). Myös vertailuindeksillä tulos on parantunut (2,8 °C vuonna 2023). Eläkerahaston salkun osalta kehitys on positiiviseen suuntaan, mutta eläkerahaston tulee kiinnittää päästöihin huomiota koko salkun tasolla, kehittää salkkua ja kannustaa yhtiöitä muutokseen, jotta pääsemme Pariisin ilmastopimuksen mukaiseen tavoitteeseen. Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti tavoitteena on rajoittaa ilmastön lämpeneminen 1,5 asteeseen vuoteen 2050 mennessä.

Ilmastoskenaarioanalyysin yhteydessä on tärkeää huomioida, että analyysi on herkkä sekä skenaarioiden oletuksille että tulevien päästöjen estimoinnille. Lähestymistapojen kehittyessä laskelmien laatu paranee, jolloin skenaarioanalyysin tuloksia voidaan mahdollisesti tuoda selkeäksi osaksi sijoituspäätöksentekoa.

TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Riskienhallinta

Tässä kappaleessa kuvataan prosessit, joita eläkerahasto käyttää ilmastoon liittyvien riskien tunnistamiseen, arvioimiseen ja hallintaan TCFD- raportointisuositusten mukaisesti.

ESG-asiat, sisältäen ilmastonmuutokseen liittyvät asiat, ovat osa Kirkon eläkerahaston laajempaa riskienhallintasuunnitelmaa. Riskienhallintasuunnitelman mukaisesti ESG-riskejä seurataan kahdella tasolla; varainhoitajittain sekä sijoituskohteittain. Tällä hetkellä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä tunnistetaan ja hallinnoidaan eläkerahastossa seuraavilla tavoilla:

- Tekemällä puolivuositista **salkkuseulontaa**, jossa ulkoinen palveluntarjoaja seuloa likvidejä osake- ja korko-omistuksia kahdesta näkökulmasta. *Normiperusteisessa seulongnassa* tarkoituksena on selvittää, löytyykö sijoitussalkusta ympäristöön liittyvien kansainvälisten normien rikkojia. Lisäksi *toimialaperusteisessa seulongnassa* selvitetään omistukset, joiden liiketoiminta perustuu kivihiihikaivostoimintaan tai fossiilisiin polttoaineisiin. Molempien seulontojen osalta Kirkon eläkerahasto on tarvittaessa yhteydessä varainhoitajiin. Eläkerahasto osallistuu lisäksi palveluntarjoajan välityksellä vaikuttamiskeskusteluihin, jotka kohdistuvat normiperusteisessa seulongnassa esiin tulleisiin vakaviin ympäristönormirikkomuksiin, jotta seulongnassa tunnistettuja riskejä voidaan paremmin arvioida ja hallita.
- Osallistumalla **ennakoivaan teemavaikuttamiseen**. Tällä hetkellä Kirkon eläkerahasto on mukana veteen liittyvässä teemavaikuttamisessa, jossa kannustetaan yhtiöitä vesihuoltostrategian laatimiseen, veden säästämisen edistämiseen toimitusketjussa sekä veteen liittyvien vaikutusten vähentämiseen.
- Käymällä **aktiivista vuoropuhelua varainhoitajien kanssa**. Eläkerahasto pyrkii tuomaan esiin omia tavoitteitaan ilmastonmuutostyön osalta ja vaikuttamaan näin varainhoitajien toimintaan. Eläkerahaston aloitteesta varainhoitajat ovat esimerkiksi kiristäneet poissulkukriteerejään kivihiihikaivostoimintaan ja fossiilisiin polttoaineisiin liittyen. Varainhoitajat myös tuottavat salkuistaan vastuullisuusanalyysia, jota eläkerahasto käyttää osana riskienhallintaa. Lisäksi salkunhoitajatapaamisissa käydään säännöllisesti keskustelua rahastojen hiilijalanjäljestä sekä ilmastovaikutuksista.
- Vuosittaisen varainhoitajien **ESG-kyselyn** avulla eläkerahasto arvioi varainhoitajien osaamista ilmastonmuutokseen liittyvissä asioissa. ESG-kyselyn palautekeskustelujen tavoitteena on saada varainhoitajat parantamaan käytäntöjään esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyvän raportoinnin osalta sekä tekemään aktiivisempaa vaikuttamistyötä salkkuyritysten kanssa.
- **Tapaamalla suoraan yrityksiä** ja kannustamalla niitä asettamaan ilmastotavoitteita ja raportoimaan kattavammin ilmastonmuutostyöskentelystään. Yritysten parempi ilmastoraportointi auttaa sijoittajia arvioimaan riskejään yhä kattavammin.
- **Osallistumalla sijoittaja-aloitteisiin**, joiden tavoitteena on mahdollisimman laajalla ja vaikutusvaltaisella omistajapohjalla vaikuttaa yritysten toimintatapoihin, tai vaikuttaa laajemmin sijoitustoimialaan ja päätöksentekijöihin ilmastonmuutostavoitteiden edistämiseksi. Osallistuminen sijoittaja-aloitteisiin auttaa sekä riskien tunnistamisessa että niiden hallinnassa. Kirkon eläkerahasto on mukana ilmastoon liittyen IIGCC, CDP, Paris Aligned Investment Initiative Net Zero sekä Climate Action 100+ aloitteissa.
- **Varmistamalla, että henkilökunnalla on tarvittava tietotaso** ilmastonmuutokseen liittyen. Tämä toteutuu esimerkiksi osallistumalla aktiivisesti alan seminaareihin, lukemalla alan kirjallisuutta ja tutkimuksia sekä erilaisten koulutuksien kautta.

- Seuraamalla rahastojen hiilijalanjälkeä ja ympäristöön liittyviä ESG-arvosanoja suoraan salkunhoitojärjestelmästä. Salkunhallintajärjestelmän ESG-osion avulla pystytään tarvittaessa reagoimaan nopeasti muuttuneihin riskitekijöihin.
- Tekemällä ilmastoanalyysin kerran vuodessa yhteistyössä ISS ESG:n kanssa, mikä antaa hyvät työkalut identifioida kaikista keskeisimpiä riskikeskittyviä sekä tarvittaessa tehdä strategiamuutoksia sijoitussalkussa. Ilmastoanalyysin tuloksia käytetään myös työkaluna varainhoitajavaikuttamisessa.

TCFD:n suositusten mukainen ilmastoraportointi: Mittarit ja tavoitteet

Tässä kappaleessa kuvataan mittarit ja tavoitteet, joita käytetään olennaisten ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioimiseen ja hallintaan TCFD- raportointisuositusten mukaisesti.

Kirkon eläkerahastolla on käytössä useita mittareita ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa.

Kirkon eläkerahaston ilmastomittarit

Mittari	Lähde	Kohde	Frekvenssi
Hiilijalanjälki (sisältäen attribuutio- ja toimialaperusteiset laskelmat)	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Energiantuotannon vihreä / ruskea osuus tuotantokapasiteetista	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Fossiilisten polttoaineiden omistukset ja niistä mahdollisesti muodostuvat päästöt	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Yritysten ilmastonmuutosstrategian arviointi	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Carbon Risk Rating, jolla pyritään arvioimaan yritysten tulevaisuuden valmiutta toimia vähähiilisessä yhteiskunnassa	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Yritysten ja salkun fyysiset riskit ja niiden hallinnointi	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Ympäristöön liittyvät normirikkomukset	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja korkostrategiat)	Puolivuositain
Kivihiilikaivostoimintaa tai fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää liiketoimintaa harjoittavien yritysten osuus salkusta	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja korkostrategiat)	Puolivuositain
Hiilijalanjälki	MSCI	Rahastokohtainen	Jatkuva
Ympäristöön liittyvä ESG-arvosana	MSCI	Rahastokohtainen	Jatkuva
Vaikuttavuusmittarit* ja vastuullisuusanalyysi	Varainhoitajat	Rahasto/ mandaattikohtainen	Jatkuva
Vaikutustapausten tulokset	ISS, Sustainalytics, KER	Yrityskohtainen	Jatkuva
ESG-kyselyjen vastaukset ja pisteytykset	KER	Rahasto/ mandaattikohtainen	Vuosittain

*Varainhoitajien vaikuttavuusmittaustavat vaihtelevat, eivätkä siten ole yhdistettävissä keskenään. Kirkon eläkerahaston tavoitteena on tulevaisuudessa tuoda salkkutason vaikuttavuusmittareita osaksi riskienhallintaa.

Ilmastotunnusluvut

Vuonna 2024 Kirkon eläkerahasto käytti hiilijalanjäljen laskentaan ulkoista palveluntarjoajaa ISS ESG:tä. Hiilijalanjälki laskettiin erikseen likvideille osake- sekä yritysainasijoituksille.

Kirkon eläkerahaston likvidin osake- ja yrityslainasalkun absoluuttiset päästöt

	Kattavuus (%)	Scope 1 ja 2 (tCO ₂ e)	Scope 1,2 ja 3 (tCO ₂ e)
Osakesalkku	85,5 %	17 107 (24 062)	325 107 (327 756)
Vertailuindeksi	89,0 %	33 794 (51 230)	451 483 (478 903)
Yrityslainasalkku	93,6 %	11 808 (19 099)	153 801 (148 144)
Vertailuindeksi	92,6 %	15 132 (15 480)	166 467 (182 883)

*Vuoden 2023 tulokset suluissa. Kattavuus omistusten painotuksen mukaan.

Scope 1 -päästöt kattavat yritysten toiminnasta suoraan aiheutuvat päästöt. Scope 2 -päästöt kattavat epäsuorat päästöt, jotka aiheutuvat yrityksen energian- ja sähkön käytöstä. Scope 3 -päästöt kattavat myytyjen tuotteiden loppukäytöstä sekä tavaroiden ja palvelujen hankinnasta aiheutuvia päästöjä. Scope 3 -päästöjen estimointi on haastavaa ja lukua voidaan pitää ainoastaan suuntaa antavana.

Lisäksi eläkerahasto seuraa rahastojen raportointiasteita. Mitä korkeampi sijoituskohteiden raportointien tietojen kattavuus, sitä tarkempi hiilijalanjälkiluku. Mikäli yritys ei ole raportoinut hiilijalanjälkeään, on sen päästöt arvioitu ISS ESG:n mallin avulla, joka huomioi satoja muuttujia.

Kirkon eläkerahaston absoluuttiset päästöt ovat vertailuindeksiä pienemmät sekä osake- että yrityslainasijoitusten osalta. Ero vertailuindeksiin johtuu pääasiassa eläkerahaston alipainosta energia- ja yhdyskuntapalvelusektorilla, sekä yritysvalinnasta perusteollisuussektorilla.

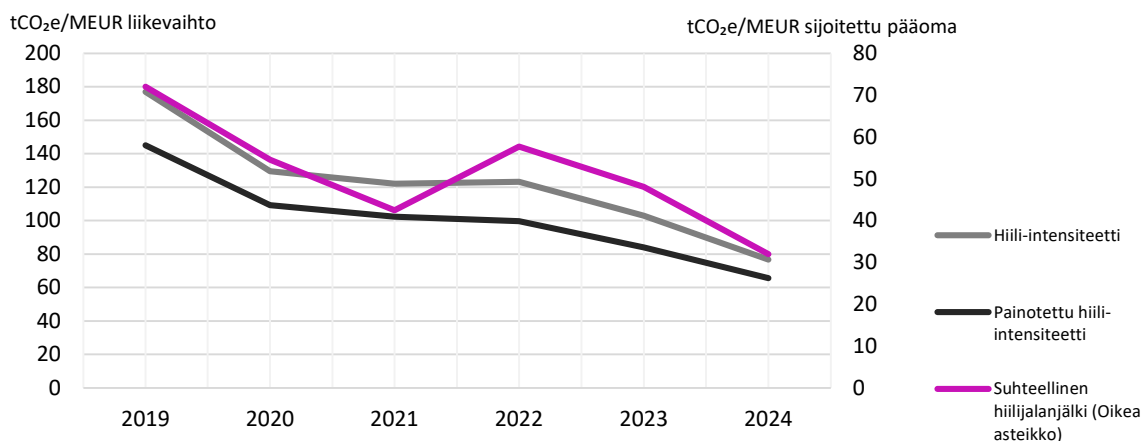
Kirkon eläkerahaston sijoitusten suhteelliset päästöluvut

	tCO ₂ e/MEUR sijoitettu pääoma		tCO ₂ e/MEUR liikevaihto			
	Suhteellinen hiilijalanjälki	Muutos vs. 2023 (%)	Hiili-intensiteetti	Muutos vs. 2023 (%)	Painotettu hiili-intensiteetti	Muutos vs. 2023 (%)
Osakesalkku	24,15	-36,09 %	65,98	-21,12 %	65,49	-9,91 %
Vertailuindeksi	47,70	-40,71 %	127,61	-26,35 %	111,54	-24,93 %
Yrityslainasalkku	52,83	-47,56 %	94,85	-39,39 %	67,1	-41,03 %
Vertailuindeksi	67,7	-17,09 %	133,62	-9,02 %	102,42	+7,55 %
YHTEENSÄ	32,00	-33,36 %	76,83	-25,35 %	65,59	-21,90 %
Vertailuindeksi	54,41	-32,62 %	133,41	-19,49 %	114,29	-15,46 %

Suhteellisia päästöjä voidaan laskea vertailemalla päästöjä joko sijoitettuun pääomaan tai yritysten liikevaihtoon. Sijoitettuun pääomaan verrattaessa päästöt jaetaan sijoittajan salkun koolla. Yritysten liikevaihtoon suhteutettua lukua seurataan pääasiassa painotetun hiili-intensiteettiluvun muodossa (engl. weighted average carbon intensity), joka on myös TCFD:n suosittelema tapa raportoida hiilijalanjälki. Luku indikoi rahaston sijoituskohteiden hiilidioksidipäästöt tonneissa, suhteessa miljoonan euron liikevaihtoon (tCO₂e/MEUR sales). Luku huomioi sijoituskohteiden painot rahastossa ja on vertailukelpoinen osake- ja yrityslainarahastojen välillä. Hiili-intensiteetti huomioi sijoittajan omistusosuuden yrityksessä, mutta ei painoa rahastossa.

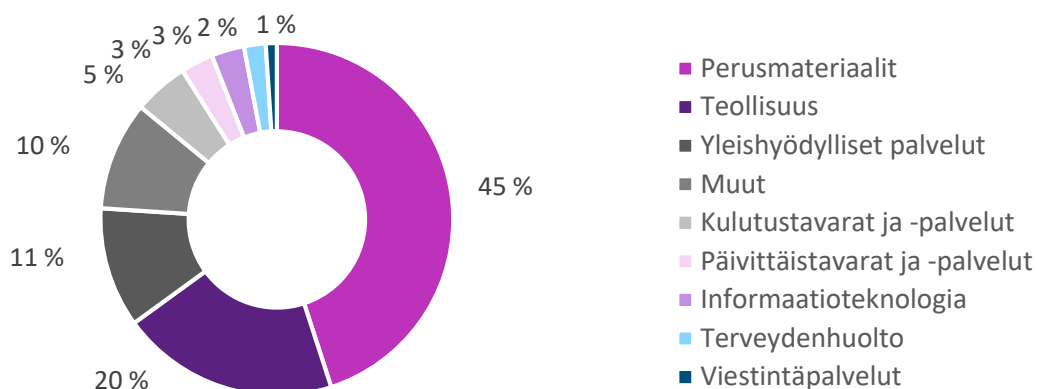
Eläkerahaston päästöluvut (suhteellinen hiilijalanjälki, hiili-intensiteetti, painotettu hiili-intensiteetti) ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan. Merkittävimmät positiiviset muutokset ovat yrityslainasalkun tunnusluvuissa, mutta kauttaaltaan salkun päästölukujen osalta positiivista kehitystä.

Kirkon eläkerahaston sijoitusten ilmastotunnuslukujen kehitys

Absoluuttinen hiilijalanjälki vaihtelee merkittävästi sektoreittain. Käytännössä muutama toimiala vastaa sijoitussalkun hiilidioksidipäästöistä kohdemarkkinasta riippumatta. Suuripäästöisiä toimialoja ovat erityisesti yhdyskuntapalvelut, perusteollisuus- ja energiatoimiala. Pienimmät päästöt tulevat IT-, tietoliikenne- ja rahoitussektorilta. Kuvio alla esittää, miten päästöt jakautuvat eri toimialasektorien kesken Kirkon eläkerahaston sijoitussalkussa. Isoimmat eläkerahaston sijoitussalkun hiilipäästöihin vaikuttavat toimialat ISS ESG:n tuottamaan analyysiin perustuen ovat perusteollisuus 45 % (materials), teollisuus 20 % (industrials) ja yleishyödylliset palvelut 11 % (utilities). Perusteollisuuden osuus on noussut salkussa (vuonna 2023 34 %), teollisuuden osuus pienentynyt (vuonna 2023 25 %) ja yleishyödyllisten palvelujen osuus pienentynyt (vuonna 2023 18 %). Tiedot perustuvat vuoden 2024 lopun tilanteeseen ja toimialajakauma voi vaihdella analyysin ajankohdasta riippuen.

Kirkon eläkerahaston sijoitussalkun päästöjen jakauma toimialoittain

Eläkerahaston salkun ilmastotunnusluvut ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan vuoden 2024 aikana. Eläkerahasto jatkaa aktiivista työskentelyä ilmastoön liittyen ilmastostrategian mukaisesti.

Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sijoitustoiminnassa

Kirkon eläkerahasto on pitkäjänteisesti ottanut huomioon ilmastonmuutokseen liittyvät tekijät osana sijoitustoimintaa ja raportointia. Ilmastonmuutos on yksi luontokadon pääajureista, ja luontokato puolestaan kiihdyttää ilmastonmuutosta. Luontokadon kiihtyminen ja lajien katoaminen on ilmastonmuutoksen ohella globaali muutosilmiö, jolla on peruuttamattomia vaikutuksia yhteiskuntiin ja yrityksiin. Luontokato on riski yritysten liiketoiminnalle, joka on joko suoraan tai epäsuorasti riippuvaista luonnosta. Ottamalla sijoitustoiminnassa huomioon sekä ilmastonmuutokseen että luonnon monimuotoisuuteen liittyviä tekijöitä edistämme vihreää siirtymää, ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista sekä luonnon monimuotoisuutta. Luontokatoa aiheuttavat erityisesti luonnonvarojen hyödyntäminen, ilmastonmuutos, saastuminen, vieraslajit sekä maan ja merenkäytön muutokset (IPBES The Global Assessment report on Biodiversity and Ecosystem Services, 2019). Jokainen näistä on enemmän ja vähemmän johdannainen ihmisen toiminnasta. Heikentynyt biodiversiteetti eli luontokato sekä ilmastonmuutos aiheuttavat riskejä sijoittajille järjestelmätasolla.

Kirkon eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeet ohjaavat sijoitustoimintaa. Vastuullisen sijoittamisen menetelmissä huomioidaan välillisesti myös biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia. Sijoitustoimintaan liittyy esimerkiksi toimialojen poissulkuja, kestävyystekijöiden huomioimista sekä normiperusteista seulontaa UN Global Compact -periaatteiden mukaisesti. Vastuullisen sijoittamisen monipuolisilla menetelmillä tunnistetaan biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä, riippuvuuksia ja mahdollisuuksia.

TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi

TNFD-raportointisuositusten (Taskforce for Nature-related Financial Disclosures) avulla voidaan huomioida luonnon monimuotoisuuteen liittyviä kysymyksiä. Raportointi koostuu neljästä osa-alueesta: hallinnointi, strategia, riskien- ja vaikuttavuudenhallinta sekä mittaaminen ja tavoitteet. TNFD:n avulla yritykset voivat tunnistaa, hallita ja raportoida liiketoiminnan luontovaikutuksia ja -riippuvuuksia, riskejä sekä luontoon liittyviä mahdollisuuksia. Eläkerahasto tutkii parhaita käytäntöjä ja kehittää luonnon monimuotoisuuteen liittyvää työtään jatkuvasti. Kirkon eläkerahasto raportoi ensimmäistä kertaa TNFD- raportointisuosituksia noudattaen.

TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Hallintotapa

Tässä kappaleessa kuvataan eläkerahaston luontoon liittyvät riippuvuudet, vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet TNFD-raportointisuositusten mukaisesti.

Luonnon monimuotoisuusasioita valmistellaan ja toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muita vastuullisuuteen liittyviä asioita:

Eläkerahaston johtokunta hyväksyy vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian, sijoitussuunnitelman, riskienhallintasuunnitelman ja toimintakertomukset. Johtokunnan kokouksissa käsitellään luonnon monimuotoisuuteen liittyviä asioita säännöllisesti, muun muassa puolivuositaisen seulonnan, ESG-kyselyjen läpikäynnin sekä toimintakertomuksen hyväksymisen yhteydessä. Johtokunta käy lisäksi tarvittaessa läpi muita ympäristöön liittyviä asioita, kuten teemavaikuttamishankkeita. Johtokunnan tehtävissä on erikseen määritelty vastuullisuusasiat, joilla on selkeä strateginen merkitys Kirkon eläkerahaston toiminnassa. Kirkon eläkerahaston johtokunta hyväksyi päivitetyn version Vastuullisen sijoittamisen ohjeista keväällä 2024. Ohjeissa käsitellään myös luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista.

Vastuullisen sijoittamisen työryhmä neuvoo eläkerahaston johtokuntaa vastuullista sijoittamista ja yritysten vastuullisuutta koskevista kysymyksistä. Työryhmä valmistelee vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian ja tekee suosituksia johtokunnalle vastuulliseen sijoittamiseen liittyvistä kysymyksistä. Tämän lisäksi työryhmän kokouksissa voidaan käsitellä muita ajankohtaisia luonnon monimuotoisuuteen liittyviä asioita. Työryhmä koostuu eläkerahaston johtokunnan puheenjohtajasta, Kirkon eläkerahaston johtajasta, sijoitusjohtajasta sekä alan asiantuntijoista.

Eläkerahaston johtaja hyväksyy osallistumiset kansainvälisiin sijoittaja-aloitteisiin ja päätökset tuodaan johtokunnalle tiedoksi.

Eläkerahaston sijoitusyksikkö vastaa sijoitustoiminnan operatiivisesta toiminnasta ja raportoinnista eri omaisuusluokissa. Eläkerahaston sijoitusyksikkö seuraa luonnon monimuotoisuuteen liittyviä asioita osana sijoitustoimintaa sekä varainhoitajilta että ulkoisilta palveluntarjoajilta saamansa datan perusteella. Sijoitusyksikössä työskentelee myös vastuullisen sijoittamisen päällikkö, joka koordinoi vastuullisen sijoittamisen kehitystyötä kaikkien omaisuusluokkien osalta.

TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Strategia

Tässä kappaleessa kuvataan luontoon liittyvien riippuvuuksien, vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien vaikutus eläkerahaston sijoitustoimintaan, strategiaan ja taloudelliseen suunnitteluun TNFD-raportointisuositusten mukaisesti.

Eläkerahasto tulee sisällyttämään luonnon monimuotoisuuden entistä kokonaisvaltaisemmin osaksi toimintaa ja raportointia. Luonnon monimuotoisuus teemana sisällytettiin vuonna 2024 vastuullisen sijoittamisen ohjeisiin. Luonnon monimuotoisuuteen liittyvässä työssä keskeisessä asemassa on myös ilmastoon liittyvät tavoitteet ja toimet. Eläkerahasto on asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi hiilineutraalin sijoitussalkun vuoteen 2035 mennessä. Erillistä luonnon monimuotoisuuteen liittyvää strategiaa Kirkon eläkerahasto ei ole vielä laatinut.

TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Riskien ja vaikuttavuuden hallinta

Tässä kappaleessa kuvataan eläkerahaston käyttämät prosessit, joita käytetään luontoon liittyvien riippuvuuksien, vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen, arvioimiseen ja priorisoimiseen TNFD-raportointisuositusten mukaisesti.

TNFD-raportoinnissa riskit on jaoteltu fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen aiheuttaa monenlaisia *fyysisiä riskejä*, jotka vaikuttavat ekosysteemeihin ja ihmisten hyvinvointiin. Eläkerahaston sijoituksiin mahdollisesti vaikuttavia fyysisiä riskejä ovat esimerkiksi:

Ekosysteemipalvelujen heikkeneminen: Monimuotoisuuden köyhtyminen heikentää ekosysteemipalveluja, kuten vedenpuhdistusta, pölytystä, ravinteiden kiertoa ja maaperän hedelmällisyyttä. Tämä voi johtaa esimerkiksi heikentyneeseen ruoantuotantoon ja juomaveden laatuun.

Ilmastoriskit: Monimuotoiset ekosysteemit, kuten metsät ja kosteikot, ovat tärkeitä hiilinieluja. Näiden tuhoutuminen tai heikentyminen voi kiihdyttää ilmastonmuutosta ja lisätä sään ääri-ilmiöiden, kuten tulvien, kuivuuksien ja myrskyjen esiintymistä.

Elinkeinot ja taloudelliset menetykset: Kalastus, maatalous ja metsätalous ovat vahvasti riippuvaisia terveistä ekosysteemeistä. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen voi johtaa saaliskantojen romahtamiseen, sadon menetyksiin ja luonnonvarojen ehtymiseen, mikä uhkaa ihmisten toimeentuloa ja taloudellista vakautta.

Epidemiat ja terveystriskit: Luonnon monimuotoisuuden väheneminen voi lisätä tartuntatautien leviämisen riskiä. Esimerkiksi monimuotoiset ekosysteemit voivat toimia puskurina eläimistä ihmisiin siirtyville taudeille. Ekosysteemien heikentyessä ja lajien kadotessa, taudinaiheuttajien leviämisen riski kasvaa.

Meren ekosysteemien rappeutuminen: Koralliriuttojen, mangrovemetsien ja meriruohoniittyjen tuhoutuminen heikentää rannikkoalueiden suojaa myrskyiltä ja eroosiolta. Samalla elinympäristöt tarjoavat tärkeitä kalakantojen kutualueita, mikä vaikuttaa suoraan kalastuselinkeinoon.

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät *siirtymäriskit* viittaavat niihin haasteisiin ja riskeihin, jotka syntyvät, kun yhteiskunta pyrkii siirtymään kestävämpään ja ympäristöystävällisempään talouteen luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi ja ennallistamiseksi. Nämä siirtymäriskit voivat olla taloudellisia, sosiaalisia ja poliittisia, ja ne vaikuttavat eri toimijoihin eri tavoin. Tärkeimmät siirtymäriskit luonnon monimuotoisuuden osalta ovat:

Säätelymuutosten riskit: Hallitukset voivat ottaa käyttöön uusia ympäristösäädöksiä ja -lakeja suojellakseen luonnon monimuotoisuutta. Esimerkiksi tiukemmat ympäristöstandardit, luonnonsuojelualueiden perustaminen tai kielletyt toiminta-alueet voivat rajoittaa yritysten toimintaa, erityisesti maatalouden, metsätalouden, kaivosteollisuuden ja infrastruktuurin sektoreilla. Tämä voi johtaa yrityksille lisäkustannuksiin ja liiketoiminnan muutoksiin.

Taloudelliset ja markkinariskit: Siirtyminen luonnon monimuotoisuutta tukevaan liiketoimintaan voi aiheuttaa epävarmuutta markkinoilla. Yritykset, joiden toiminta riippuu luonnonvarojen käytöstä, voivat kohdata markkinamuutoksia, kuten raaka-aineiden hintojen nousua, resurssien saatavuuden heikentymistä tai muutoksia kuluttajien kysynnässä. Esimerkiksi luonnon monimuotoisuutta heikentävien tuotteiden, kuten trooppisen puutavaran tai liiallisesti kalastettujen kalalajien, kysyntä voi laskea.

Vastuullisuuteen liittyvät maine- ja oikeudelliset riskit: Yritysten odotetaan toimivan vastuullisesti suhteessa luonnon monimuotoisuuteen, ja ne voivat kohdata paineita sidosryhmiltä, kuluttajilta ja sijoittajilta. Jos yritys ei ota riittävästi huomioon luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, se voi kärsiä mainehaitoista tai oikeudellisista seuraamuksista.

Teknologiariskit: Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen voi vaatia uusien, kestävämpien teknologioiden käyttöönottoa, mikä voi aiheuttaa siirtymäkustannuksia. Yritykset, jotka eivät investoi ajoissa ympäristöystävällisiin teknologioihin tai menetelmiin, voivat jäädä kilpailussa jälkeen, kun kestävyuden merkitys kasvaa.

Rahoitusriskit: Sijoittajat ja rahoituslaitokset kiinnittävät yhä enemmän huomiota ympäristöriskeihin ja luonnon monimuotoisuuden suojeluun. Tämä voi johtaa siihen, että rahoitusmahdollisuudet vähenevät niiltä yrityksiltä ja sektoreilta, jotka eivät kykene osoittamaan toimia luonnon monimuotoisuuden hyväksi.

Sosiaaliset ja alueelliset vaikutukset: Siirtymä kohti luonnon monimuotoisuuden suojelua voi aiheuttaa sosiaalisia haasteita, erityisesti alueilla, jotka ovat riippuvaisia luonnonvaroista. Esimerkiksi kaivosteollisuuden, kalastuksen tai metsätalouden supistaminen voi johtaa työpaikkojen menetyksiin ja taloudellisiin vaikeuksiin tietyissä yhteisöissä. Tämä voi aiheuttaa sosiaalista jännitettä, jos siirtymä ei ole oikeudenmukainen eikä tarjolla ole riittäviä tukitoimia ja vaihtoehtoisia työllistymismahdollisuuksia.

Näiden siirtymäriskien hallinta vaatii huolellista suunnittelua, jotta luonnon monimuotoisuuden suojelun tavoitteet voidaan saavuttaa ilman suuria negatiivisia vaikutuksia talouteen tai yhteiskuntaan.

Sijoitustoiminnassa olennaista ovat toimialat, joille sijoitetaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta korkeimman vaikutuksen toimialoja ovat: kaivannaisteollisuus; metsäteollisuus; öljy & kaasu;

kuljetusteollisuus; ruoka, juoma & tupakka sekä kalastus (IUCN Red List threat data, Maxwell et al (2016); UN Environment Programme, UNEP Finance Initiative and Global Canopy (2020). Näiden toimialojen osalta eläkerahasto soveltaa toimialojen poissulkuja, toteuttaa huolellista vastuullisuusanalyysia sekä hyödyntää aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen menetelmiä.

Kirkon eläkerahaston sijoitusten luonnon monimuotoisuuden liittyvien riskien hallinta

Luonnon monimuotoisuuden liittyvät asiat, jotka ovat osa ESG-asioiden hallintaa, ovat osa Kirkon eläkerahaston riskienhallintasuunnitelmaa. Riskienhallintasuunnitelman mukaisesti ESG-riskkejä seurataan kahdella tasolla; varainhoitajittain sekä sijoituskohteittain. Tällä hetkellä luonnon monimuotoisuuden liittyviä riskejä tunnistetaan ja hallinnoidaan eläkerahastossa seuraavilla tavoilla:

- Tekemällä puolivuositaita **salkkuseulontaa**, jossa ulkoinen palveluntarjoaja seuloa likvidejä osake- ja korko-omistuksia kahdesta näkökulmasta. *Normiperusteisessa seulonnessa* tarkoituksena on selvittää, löytyykö sijoitussalkusta ympäristöön liittyvien kansainvälisten normien rikkojia. Seulontatulosten osalta Kirkon eläkerahasto on tarvittaessa yhteydessä varainhoitajiin. Eläkerahasto osallistuu lisäksi palveluntarjoajan välityksellä vaikuttamiskeskusteluihin, jotka kohdistuvat normiperusteisessa seulonnessa esiin tulleisiin vakaviin ympäristönormirikkomuksiin, jotta seulonnessa tunnistettuja riskejä voidaan paremmin arvioida ja hallita.
- Osallistamalla **ennakoivaan teemavaikuttamiseen**. Tällä hetkellä Kirkon eläkerahasto on mukana teemavaikuttamisessa veteen liittyen. Vaikuttamisessa kannustetaan yhtiöitä vesihuoltostrategian laatimiseen, veden säästämisen edistämiseen toimitusketjussa sekä veteen liittyvien vaikutusten vähentämiseen.
- Käymällä **aktiivista vuoropuhelua varainhoitajien kanssa**. Eläkerahasto pyrkii tuomaan esiin omia tavoitteitaan luonnon monimuotoisuustyön osalta ja vaikuttamaan näin varainhoitajien toimintaan. Varainhoitajat myös tuottavat salkuistaan vastuullisuusanalyysia, jota eläkerahasto käyttää osana riskienhallintaa. Lisäksi salkunhoitajatapaamisissa käydään säännöllisesti keskustelua rahastojen työstä luonnon monimuotoisuuden eteen.
- Vuosittaisen varainhoitajien **ESG-kyselyn** avulla eläkerahasto arvioi varainhoitajien osaamista luonnon monimuotoisuuden liittyvissä asioissa. Vuonna 2024 eläkerahaston ESG-kyselyssä nostettiin esiin luonnon monimuotoisuuden liittyviä kysymyksiä. Tuloksien perusteella usea varainhoitaja on sisällyttänyt luonnon monimuotoisuusteeman mukaan sijoitustoimintaansa. Varainhoitajilta kysyttiin esimerkiksi, onko heillä strategiaa tai politiikkaa, joka huomioi luonnon monimuotoisuuden liittyvät riskit ja mahdollisuudet. Mikäli kyseinen politiikka on käytössä, kysyttiin lisäksi järjestääkö varainhoitaja koulutusta työntekijöilleen aiheesta, onko aihe huomioitu aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen työskentelyssä ja onko luonnon monimuotoisuus implementoitu omaisuuslajikohtaisesti.
- **Tapaamalla suoraan yrityksiä** ja kannustamalla niitä asettamaan tavoitteita ja raportoimaan kattavammin työskentelystään luonnon monimuotoisuuden eteen. Yritysten parempi luonnon monimuotoisuusraportointi auttaa sijoittajia arvioimaan riskejään yhä kattavammin.
- **Osallistamalla sijoittaja-aloitteisiin**, joiden tavoitteena on mahdollisimman laajalla ja vaikutusvaltaisella omistajapohjalla vaikuttaa yritysten toimintatapoihin, tai vaikuttaa laajemmin sijoitustoimialaan ja päätöksentekijöihin luontokadon ehkäisemiseksi sekä kannustanut yhtiöitä huomioimaan painotetummin luonnon monimuotoisuuden osana liiketoimintaansa. Kirkon eläkerahasto on mukana Nature Action 100- aloitteessa Stora Enson vaikuttamiskeskustelussa.

- **Varmistamalla, että henkilökunnalla on tarvittava tietotaso** luonnon monimuotoisuuteen liittyen. Tämä toteutuu esimerkiksi osallistamalla aktiivisesti alan seminaareihin, lukemalla alan kirjallisuutta ja tutkimuksia sekä erilaisten koulutuksien kautta. Vuonna 2024 eläkerahaston sijoitusyksiköstä kaksi henkilöä osallistui Sitran järjestämään nelipäiväiseen koulutukseen, jossa käytiin monipuolisesti läpi luonnon monimuotoisuus -teemaa ja TNFD-raportointisuosituksia. Lisäksi vuoden aikana eläkerahaston edustajat osallistuivat useaan luonnon monimuotoisuutta käsittelevään seminaariin ja webinaariin.

TNFD-suositusten mukainen luontoraportointi: Mittarit ja tavoitteet

Tässä kappaleessa kuvataan mittarit ja tavoitteet, joita käytetään olennaisten luontoon liittyvien riippuvuuksien, vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arvioimiseen ja hallintaan TNFD-raportointisuositusten mukaisesti.

Luonnon monimuotoisuuden mittaaminen ja työkalut ovat vielä kehittyviä, eikä markkinoille ole vakiintunut tapaa tarkastella luontoon liittyviä riippuvuuksia, vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia laaja-alaisesti ja vertailukelpoisesti. Eläkerahasto tarkastelee aktiivisesti työkalujen saatavuutta ja kehitystä.

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvä työskentely alkoi vuonna 2023, jolloin suorissa metsäsijoituksissa otettiin käyttöön luonnon monimuotoisuustavoitteet. Tavoitteet ovat Luonnonvarakeskuksen (Luke) suosituksia luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi talousmetsissä.

Vuonna 2024 Kirkon eläkerahaston likvideissä osake- ja korkosijoituksissa tunnistettiin keskeiset luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvät toimialat. Työkaluna on käytetty TNFD:n sijoittajille luomaa ohjeistusta. Ohjeistus tunnistaa luonnolle merkittävät sektorit. Eläkerahasto toteutti myös kartoituksen Kirkon eläkerahaston riippuvuuksista ja vaikutuksista luontopääomaan ja ekosysteemipalveluihin ENCORE-analyysin avulla.

Kirkon eläkerahaston altistumat luonnon monimuotoisuuden kannalta olennaisille toimialoille

TNFD:n toimialakohtaisten suositusten mukaisesti eläkerahasto on analysoinut likvidin osake- ja korkosalkkumme altistumat luonnon monimuotoisuuden kannalta olennaisille toimialoille. Näille toimialoille lukeutuvat esimerkiksi kemikaalit, rakennusmateriaalit, öljy ja kaasu sekä sähköntuotanto, autoteollisuus, logistiikka, tekstiiliteollisuus, puolijohotteet, kuluttajatuotteet, pakkaukset, metsäteollisuus, jätteenkäsittely, metallit ja kaivosteollisuus, juoman ja ruoan tuotanto ja lääketeollisuus. Analyysin perusteella suurin osa eläkerahaston likvideistä osake- ja korkosijoituksista on toimialoilla, joita TNFD ei ole määrittänyt luonnon monimuotoisuuden kannalta ensisijaisiksi. Noin 27 % näistä sijoituksista on toimialoilla, joilla luontovaikutukset ja -riippuvuudet ovat merkittävässä roolissa. Suurimmat altistumat, kattaen noin kaksikolmasosaa altistumista, ovat teollisissa tuotteissa ja palveluissa, paperi- ja metsäteollisuudessa ja kestokulutushyödykkeissä.

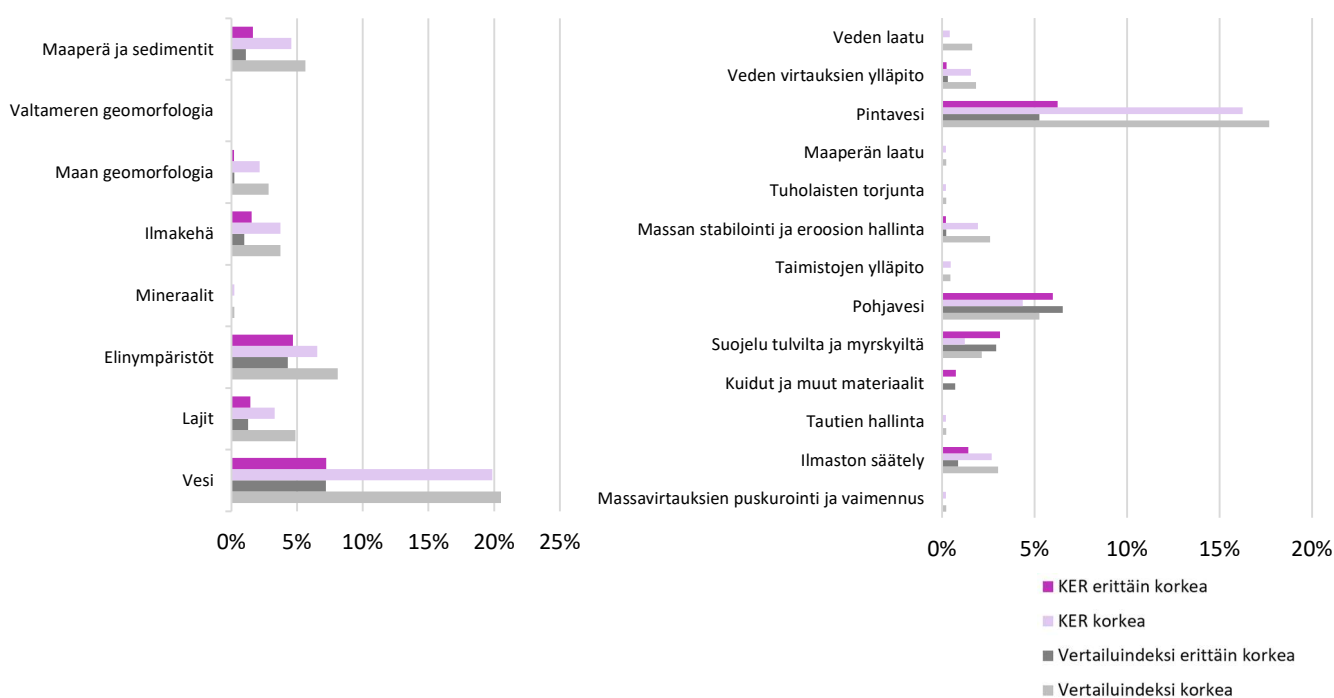
Kirkon eläkerahaston riippuvuudet ja vaikutukset luontopääomaan ja ekosysteemipalveluihin

Analyysiä likvidin osake- ja korkosalkkumme luontoriippuvuuksista ja vaikutuksista on tehty ENCORE-työkalun avulla yhteistyössä varainhoitajamme kanssa. ENCORE:n tuottaman datan avulla voidaan tarkastella, kuinka paljon esimerkiksi rahaston sisältämät toimialat ovat riippuvaisia luonnon tarjoamista ekosysteemipalveluista ja millaisia vaikutuksia kyseisten toimialojen toiminnalla on luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen. Työkalun kehityksestä ja ylläpidosta vastaavat Global Canopy, UNEP FI ja UNEP-WCMC, jotka yhdessä muodostavat ENCORE-kumppanuuden. Yleisesti ottaen korkeimman riippuvuuden toimialoiksi voidaan luetella: metsäteollisuus; kalastus; tekstiilit, vaatteet ja ylellisyystuotteet; ruoka, juoma ja tupakka; sähköntuotanto (WEF (2020); UN Environment Programme, UNEP Finance Initiative

and Global Canopy (2020). Yleisesti ottaen eläkerahaston sijoitukset ovat tehokkaasti hajautettu eri toimialoille, jolloin yksittäisiä omistuksia lukuun ottamatta, eläkerahastolla ei ole merkittävää altistumaa mainittuihin toimialoihin. Lisäksi eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeiden mukaisesti sovellamme sijoituskohteiden poissulkua esimerkiksi tupakkaan ja sähkötuotantoon liittyen.

Analyyssissä rahastojen omistukset jaettiin toimialojen perusteella erilaisiin tuotantoprosesseihin, jonka jälkeen tarkasteltiin niiden suoria mahdollisia riippuvuuksia ja vaikutuksia ekosysteemipalveluihin ja luonnon pääomaresursseihin. Päällekkäisyyksien välttämiseksi ENCORE-työkalu ottaa huomioon vain suorat riippuvuudet ja vaikutukset, joten toimitusketjun kautta tapahtuvia riippuvuuksia ja vaikutuksia ei oteta huomioon. Analyyssissä riippuvuus ja vaikutus ekosysteemipalvelusta tai luonnon pääomaresurssista arvioidaan seuraavasti: erittäin korkea, korkea, keskimääräinen, matala, erittäin matala.

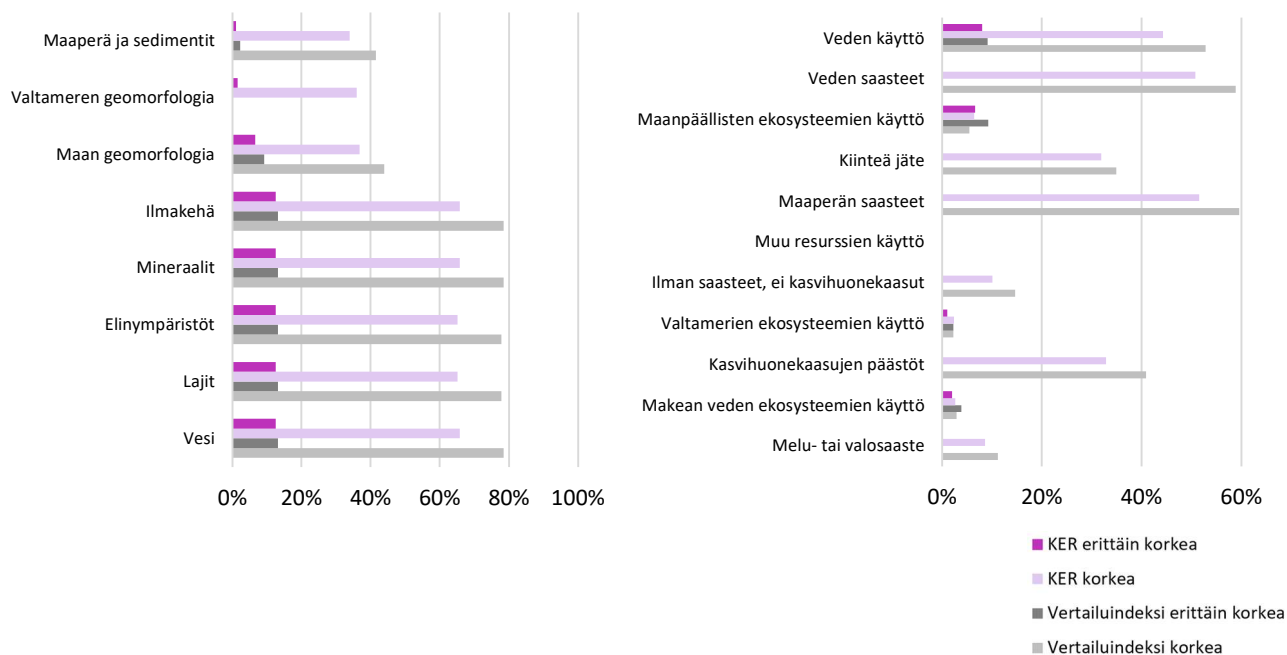
Kirkon eläkerahaston sijoitusten riippuvuudet luontopääomista ja ekosysteemipalveluista

Lähde: SEB, Factset, ENCORE, Natural Capital Finance Alliance and UNEP FI, maaliskuu 2024.

Analyyssin perusteella eläkerahaston riippuvainen luontopääomista erityisesti vedestä (yhteensä riippuvuus noin 27 %) sekä elinympäristöistä (yhteensä riippuvuus noin 11 %). Lisäksi luontopääomariippuvuutta on maaperästä ja sedimenteistä, ilmakehästä, mineraaleista sekä lajeista. Analyyssin perusteella merkittävimmät riippuvuudet luonnon ekosysteemipalveluista eläkerahaston likvidin osake- ja korkosalkun osalta ovat pohjavesi, pintavesi sekä suojelu tulvilta ja myrskyiltä. Tuloksista voidaan päätellä esimerkiksi, että pohjaveden ollessa yksi merkittävä ekosysteemipalveluriippuvuus sijoituksissa, on pohjavesi suoraan ja välillisesti merkittävä tekijä monen toimialan arvoketjuissa.

Kirkon eläkerahaston sijoitusten vaikutukset muutoksiin ympäristössä ja vaikutukset luontopääomaan

Lähde: SEB, Factset, ENCORE, Natural Capital Finance Alliance and UNEP FI, maaliskuu 2024.

Analyyisin perusteella merkittävimmät vaikutukset ympäristön muutoksiin eläkerahaston likvidin osake- ja korkosalkun osalta ovat veden käyttö, veden saasteet, maaperän saasteet, kiinteät jätteet sekä kasvihuonekaasupäästöt. Analyyisin perusteella merkittävimmät vaikutukset luontopääomaan eläkerahaston likvidin osake- ja korkosalkussa on useita sekä erittäin korkean että korkean vaikuttavuuden suhteen. Lähes kaikkien luontopääomatyyppien osalta eläkerahaston vaikutukset ovat vertailuindeksiä matalammat, erityisesti erittäin korkean vaikuttavuuden näkökulmista.

Analyyysi toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2024 ja tavoitteena on suorittaa analyysejä säännöllisesti. Eläkerahasto tulee sisällyttämään luonnon monimuotoisuuden entistä kokonaisvaltaisemmin osaksi toimintaansa ja raportointia. Luonnon monimuotoisuus teemana sisällytettiin vuonna 2024 vastuullisen sijoittamisen ohjeisiin. Kirkon eläkerahasto edistää luonnon monimuotoisuutta sekä sijoitustoiminnan että aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen menetelmin avulla.